

LIVON SANOMAT

Nro 1/2004

Sisällys

Kyläpäällikön terveiset	3
Livokas ry:n yhteystiedot	3
Maaherran vastaanotto Pudasjärvellä 1.1.2004	4
Metsästysseuran kuulumisia	5
Katuvaloasiaa.....	5
Livon maa- ja kotitalousnaiset.....	6
Osuuskunta Työpudaksen toimintaa.....	7
Kansalaisopiston kursseja Livolla	8
Livokas kiittää	8
”Melkein” pudasjärveläistä vessapaperia!!!	9
Romuskan hoito-ohjeita.....	10
Aintio-ojan uitossa keväällä 1950	11
Paula Timonen.....	14
Kuutamohiihto 2004	15
Livolla 22.2. pidettyjen pilkkikilpailujen tulokset:.....	16
Retki Keskisen kyläkauppaan.....	17
Tuulikki Perttu-Puolakanahon runoja.....	18
Vauhdin hurmaa Syötteellä.....	19
Äitienpäiväpuhe äitienpäivänä 2003.....	20
Vuoden Livolainen 2003 - Aino Salmela	21
Livon yhteisen alueen osakaskunnan kuulumisia.....	22
Aitto-ojan kalaveden osakaskunta	23
Rauhanyhdistyksen kuulumisia	24
Nimeni on Jetti.....	24
Muistoja Livolta, osa 1	25
Ikäihmisten pärjääminen haja-asutusalueilla -hanke jatkuu Livolla	29
Muistikuvia menneiltä ajoilta	30
Pudasjärven vanhin on livolainen Aino Perttu	32
Lastennurkka.....	33
Pohjois-Pohjanmaan vuoden kylä 2003 – Livo	34
Hiusten leikkuuta	35
Hierontaa.....	35
Livokas mainostaa	36
Ilmoitustaulu	38
Palveluita:	39
Livolla tapahtuu:.....	40

POHJANTÄHTI

koulutus- ja kehittämiskeskus

Puh. (08) 8202 386

Tämänkin lehden kansi on tulostettu meillä!

Meiltä saat myös muut tulosteet, mm. käyntikortit, käsiohjelmat, esitteet ja julisteet. Teemme myös pienet tulostusmäärät!

Tarjoamme myös:

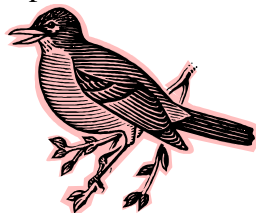
- Alpha Manager- toiminnanohjausjärjestelmä elintarvikealan yrityksille ASP-palveluna
- Räätelöidyt tietotekniikkakoulutukset
- Sihteeripalvelut
- Kokous- ja toimitilapalvelut
- WWW-tuotanto
- PC-huolto ja ylläpitopalvelut.

Kansikuva:
Minna Perttu

Kyläpäällikön terveiset

Kevät keikkuen tulevi

Pihojen rapsuttelu alkaa näistäpuolin olla ankarimmillaan, ja mikäpä on kesää odotellessa vaikka pihoja rapsutella. Lobelioitakin on kuulemma jo koulittu. Niinpä on taas Livonkylä puhkeamassa kukkaansa.

Ensi kesänä pidämmekin sitten taas kesäjuhlat, joissa juhlimme myös meille myönnettyä Vuoden kylä –titteliä. Tervetuloa mökkiläiset ja kaikki livolaisten ystävät tänne joki-varteen kesänviettoon.

Lähiajan suunnitelmissa on hankkia kesäksi Livokas -sarjaan kuuluvia asusteita, jotka tulevat loppukevästä tilausten perusteella myyntiin kioskille. Kevään aikana kartoitetaan myös mahdollisuutta saada katuvaloasiaa eteenpäin Livolla ja Ala-Livolla. Valoasiasta kannattaa kertoa mielipiteitä hallituksen jäsenille.

Kevätterveisin,

Matti

Livokas ry:n yhteystiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
p. 040–545 7162
puh./fax (08) 823 164 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyynti, kirjasto)
Tilinro OP 536004-5158137
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: <http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>
sähköpostiosoite: livokas@luukku.com

Hallitus

Puheenjohtaja Matti Törmänen	p. 040 – 762 1567
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 545 7162
Alpo Turpeinen	p. 0400 – 243 142
Ulla Salmela	p. 040 – 526 1897
Virve Puolakanaho	p. 040 – 506 5194
Vesa Salmela	p. 040 – 553 5741
Minna Perttu	p. 040 – 504 9663

(Livokkaaseen liittyvät asiat: minna.perttu@pp.nic.fi,
muut asiat: minna.perttu@koillismaa.fi)

Maaherran vastaanotto Pudasjärvellä 1.1.2004

Livolaisten ansiosta saimme olla todistamassa tuota juhlallista tapausta, kun Pudasjärven liikuntahalliin oli kutsuttu paljon väkeä Oulun läänistä. Livohan nimettiin Vuoden kyläksi vuonna 2003, ja senpä johdosta tiedämme kertoa, mitä juhlissa tapahtui.

Tulijoita oli niin paljon, että tuloajat oli porrastettu ainakin tunnin ajalle. Tuona aikana Pohjan Sotilassoittokunta soitti sisääntulomusiikkia. Aira ja Alpo saivat kutsun tulla jo klo 17.30. Anni-Inkeri ja Matti olivat silloin vielä rauhassa Livolla, ja saapuivat toivottuun aikaan eli klo 18.15.

Illan isäntä Maaherra Eino Siuruainen puolisoineen jaksoi vielä hymyillä viimeisillekin tilaisuuteen tulijoille ja puristaa kunnolla kädestä. Niinpä pääsi tilaisuus virallisesti alkamaan. Kunnan tervehdyksen esitti tuore kaupunginjohtaja Paavo Pikkuaho. Tervehdyksessään hän kävi laajasti läpi Pudasjärven historiaa, ollaan sitä siis oltu ennenkin. Puheen lomassa Pudasjärven seurakunnan Vox Margarita –kuoro kanttori Keijo Piiraisen johdolla sekä kanteleensoittaja Sari Hukari esittivät suomalaista, jopa pudasjärvistä musiikkia, joka hyvin sopi tilaisuuteen.

Livon poika (Kuva: PUI)

Kuvassa oikealla Anni-Inkeri ja Matti
Kuva: Juha Nyman/Pudasjärven kaupunki

Puhetta siinä jo tulikin, joten Maaherra viisaasti kiitti kaikkia toimellisia lääninsä toimijoita ja toivotti intoa alkaneelle vuodelle. Onhan se niin lääninkin kannalta, ettei kukaan meidän puolestamme täällä työtä tee, vaan itse meidän on toimittava.

Sen jälkeen Maaherra pyysi vieraita siirtymään ruokailuun. Liikuntahalliin mahtui mukavasti kaksi isoa tarjoilupöytää, joissa kummassakin oli linjat neljälle jonolle. Näiden kahdeksan ruoanhakupisteen ansiosta ruokailu oli todella toimiva. Kenenkään ei tarvinnut liian kauaa odottaa, että pääsi maistelemaan Poroputaan Markun loihimia poro-, lohi- ja kasvispiiraita, sitruunakakkua, juustotorttua kahvin kera sekä Huovisen leipomon Pudasjärven kaupunki –kohvehtia.

Ensikertalainen ainakin pisti mieleensä, ettei tällaisiin juhlisiin, joissa seisomapaikoilla syödään, kannata naisväen puukeutua pitkään hartiahuiviin ja käsilaukkuun. Vaikeuksia kun tuntui olevan ilman näitäkään käsien varaajia. Vaan kyllä livolaiset aina syömisestä selviävät. Ruoka oli herkullista.

Syönnin lomassa ja illan mittaan keskusteltiin paikalle osuneiden tuttujien ja tuntemattomien kanssa. Uudemmaksi kaupunginjohtajaksi valittu Pauli Harjugin tavattiin vaimonsa Tarjan keralla. Talon paikka ei ollut vielä siihen mennessä selvinnyt. Toivotettiin onnea etsinnöissä. Jäätiin tuumimaan, että olisikohan sitä Livolla sellaista?

Livon vävy (Kuva: PUI)

**Aira & Alpo
Anni-Inkeri & Matti**

Metsästysseuran kuulumisia

Livon metsästysseura piti kokousta tammi-helmikuun vaihteessa Livon koululla. Kokousta johti Niilo Kokko ja siellä käsiteltiin seuraavia sääntömääräisiä asioita:

Alavainion Vesku oli pyytänyt eroa puheenjohtajan tehtävistä omien kiireidensä vuoksi, joten ero myönnettiin ja tilalle valittiin allekirjoittanut.

Ensisyksyn hirviporukka päätettiin koota kesäkokouksessa, joten hirviporukkaan aikovat mukaan kesäkokoukseen tai ennen sitä ilmoitus Kallelle (jahtivoudille).

Hirvikanta näyttää hyvältä ja ensisyksyn urakasta näyttää tulevan viimeisyksyn kaltainen hirvenpyynnin osalta. Nuolukiviä on hirviliiterillä ja niitä on Esan kanssa levitetty

luvallisiin paikkoihin; niitä voi sieltä liiteriltä hakea ja viedä sopiviin paikkoihin, kun on maanomistajan kanssa sopinut asiasta.

Pienriistakantoja seurataan ja katsotaan niiden pyynnin rajoittamisesta kesäkokouksessa. Pienpetojen pyyntiä kannattaa jatkaa varsinkin minkkien osalta

Talkoita tullaan järjestämään kesällä. Olisikin suotavaa, että ainakin hirviporukkaan aikovien pitäisi käydä ainakin yksi päivä talkoissa per lihaosuus. Talkoista ilmoitellaan ilmoitustaululla (seuratkaa!).

Eipä tällä kertaa enempää. Hyvää kevättä ja kesän odotusta kaikille, toivoo

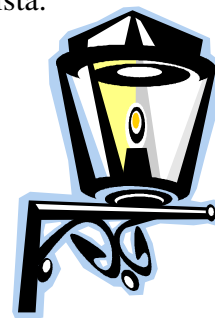

Alpo Turpeinen, Livon MS. puh.joht.

Katuvaloasiaa

Livokas ry:n hallituksessa katuvaloasiaa on ollut jo pidempään työlistalla. Puhakan Urpo on laatinut laskelmat Keski-Livon valaisemiseksi. Laskelmien kanssa aiotaan mennä kunnan teknisen puolen kanssa neuvottelemaan, josko jollakin aikataululla kylän keskiosien valaiseminen olisi mahdollista. Suunnitelmissa on päätetty esittää valaistavaksi osuudeksi Livontietä Naavalasta Kanervaan, Kirsiojantietä Juutiseen sekä Liikasentietä Jokelaan.

Samoin on päätetty ottaa yhteyttä Tielaitokseen Ala-Livolla Ranuantien valaisemiseksi Nissinkylästä Livojoen sillan pohjoispuolelle. Kesäaikana 100 km/h nopeusrajoitus Sarakyläntien risteyksen tuntumassa aiheuttaa myös huolta. Tehdään myös aloite nopeusrajoituksen asettamisesta 80 km/h. Nämä parannukset toisivat kaivattua turvallisuutta Ranuantien varressa varsinkin kävelen ja pyöräillen liikkujille.

Anni-Inkeri

Livon maa- ja kotitalousnaiset

Talven taittuessa kevääksi olemme panneet toimintamme taas käyntiin. Johtokuntaan on jäseniä vaihtunut. Pitkäaikaisen puheenjohtajan Terttu Juntin jäädessä vapaalle valitsimme Helinä Valkolan jatkamaan tehtävää. Terttu on toiminut pitkään tehtävässä ja on ollut monessa eri asiassa aktiivisena vetäjänä, kutsunut monet kerrat meidät koolle päättämään tärkeistä asioista. Monta kertaa Terttu on huolehtinut meille käsityöiltakyytejä, jotta varmasti kaikille halukkaille on ollut kyyti valmiina.

Koululla meillä on ollut kaikenlaisia juhlia, kursseja sekä muita todella erilaisia tilaisuuksia, joissa Terttu on hääriinyt jo aamuaikaisella valmistelemassa ja aloittelemassa. Tertun reipas ja iloinen ääni on toivottanut meidät monien kokouksien alkaessa tervetulleeksi. On meillä ollut monta mukavaa hetkeä Tertun seurassa.

Terttu on myös ahkerasti käyttänyt kangaskudontakurssilla kangaspuita, siellä on syntynyt monta kaunista liinaa, mattoa ja seinävaatetta. Maatalousnaisten Lapinvanttuut ovat myös Tertun tekemiä. Haluamme pitää Sinut Terttu mukana vielä monet vuodet ja meidän pääemännän virka on aina avoin Sinulle

Mukavaa kevättä Tertulle ja kesän odotusta!

.....

Alkupalvesta saimme vierailla Pertun Jennin syntymäpäivillä Jennin täyttäessä 80 vuotta. Livon maa- ja kotitalousnaiset halusivat muistaa pitkäaikasta jäsentään myös tervehdyksellä. Jenni oli tuttuun tapaan pirteänä päiväsankarina vastaanottamassa meitä vieraita.

Liekö pitkät pyörä- ja marjaretket hyvän kunnon takana; näin saimme kuulla asiasta ja se piti paikansa. Monet seinäryijyt on myös tehty läheisille muistoksi. Mukavaa käydä aina näillä vierailuilla ja jutustella.

Terveyttä Jennille ja Kiitos.

.....

Käsityöillat ovat jatkuneet torstaisin alkaen kello kuuden aikaan milloin kenenkin luona Livolla ja Ala-Livolla. Ruokakurssia meillä ei nyt tänä keväänä ole ollut, pidimme vaihteeksi puutarhakurssin tuttuun tapaan Ronkaisen Ritvan johdolla.

Kyläpäivän jatkuessa olemme huolehtineet ruokatarjoilun aina kyläläisille ja pitäneet pienet arpajaiset muun ohjelman ohella. Viimeksi Paula Timonen kertoi meille vyöhyketerapiasta ja siihen liittyen myös aroma-, kivi- ja väriterapiasta. Aiheet olivat kaikki niin mielenkiintoisia ja tekivät suuren vaikutuksen. Paula lupasi käydä Livollakin hieromassa ja antamassa terapiaa jos on kolme tai neljä asiakasta päivää kohti. Kannattaa kokeilla ja rentouttaa itseään näin ennen kevätkiireiden tuloa.

Alavainiolla arvonta menossa; kuvassa vasemmalta Irja, Aino, Pirjo ja Maila

Vierailimme Helmikodissa Koivukankaan Maijan syntymäpäivillä

Loppupäivän ohjelmasta vastasivat Tuulikki Perttu, Seija Seppänen, Maila Uusi-Illikainen, Paavo U-I ja Leena Heikkinen soittamalla kannelta ja esittämällä runoja ystävydestä. Runot ovat aina yhtä koskettavia ja kauniita kantelemusiikin välillä säestäessä.

On ollut taas mukava kevät naisten kans touhutessa ja nämä kyläpäivät ja torstain jumppa ovat antaneet mukavaa lisätoimintaa tähän keväeseen unohtamatta kankaankudontaa aina väliajoilla.

Jaksetaan vielä vähän aikaa ennen kesää... Nauttikaamme kevästä ja auringosta, toivottavat

Maatalousnaiset

Osuuskunta Työpudaksen toimintaa

Osuuskunta Työpudas on Pudasjärven alueella toimiva monialainen työosuuskunta. Toimintaa pyörittää pääasiassa viisijäseninen hallitus, jonka jäsenet ovat eri puolilta pitäjää. Osuuskuntaan kuuluu tällä hetkellä 16 jäsentä eri ammattialoilta.

Osuuskunta tarjoaa siivouspalvelua, omaishoitajan lomitusta, lumen luontia, pienimuotoisia korjaustöitä, halonhakuuta ja kesällä nurmikoneleikkausta ym. asiakkaan tarpeiden mukaan.

Osuuskuntaan liittyminen tapahtuu siten, että liittyjä maksaa liittymismaksun 35 euroa ja osuusmaksun 35 euroa. Osuusmaksu palautetaan, jos jäsen eroaa osuuskunnasta. Jäsen on työsuhteessa osuuskuntaan tehdessään sen kautta töitä asiakkaalle. Muina aikoina jäsen voi olla työttömyystuella. Osuuskunta maksaa tehdystä työstä työntekijälle palkan ja laskuttaa asiakasta.

Asiakas maksaa saadusta palvelusta 16,5 euroa/tunti. Työosuudesta on asiakkaalla mahdollisuus saada kotitalousverovähennys, joka on 60 %.

Jäsen markkinoi itse omaa työtään ja jäseneltä toivotaan sitoutumista ja aktiivista osallistumista osuuskunnan toimintaan.

Kerron mielelläni lisää toiminnastamme.

Osuuskuntaterveisin,

Anja Tolkinen,

puh. 0400 – 814 766

Kansalaisopiston kursseja Livolla

Talven mittaan on ollut taas monenlaisia kansalaisopiston kursseja. Syksyllä aloitimme jälleen kankaan-kudonnan, jota olemme jatkaneet tähän kevääseen. Olemme valmistaneet monenlaisia kauniita käsitöitä ja tuntuu, että mielenkiintoa riittää, koska syksyllä jatkamme vielä ja matkahuopia suunnittelimme vielä kudottavaksi.

Joulun alla aloitimme tietokonekursilla, joka jatkui myös keväälle saakka. Opettajana meillä oli Saarelan Reijo, joka on todella hyvä opettaja. Oli meitä kuusi ahkeraa oppilasta; Maila, Urpo, Helinä, Ritva, Ulla ja Pirjo. Tietokoneessa riittää oppimista reilusti yhden kurssin verran. Ei meistä ihan ”ex-perttejä” tullut, mutta vähän sinnepäin.

Viimeisin kurssi oli kyllä todella mielenkiintoisin, nimittäin Nymanin Vuokon Raku-keramiikka. Perjantai-iltana olemme aloittaneet kuuden aikaan saven pyörittämisen. On syntynyt lintuja, lampaita, tauluja, maljakoita ja muita koriste-esineitä. Riihihahon Esko on ainoana miehenä rohjennu mukaan meidän naisten joukkoon. Nuorimpina ovat mukana Puhakan Salla ja Törmäsen Jussi.

Ensin työt (siis valmiit ja puhdistetut) raakapoltetaan Kurenalla, jonka jälkeen teemme lasituksen ja poltamme työt lopuksi Livolla, jonne laitamme polttouunin, jonka Vuokko tuo tullessaan. Valmiit työt laitamme Livon koululle näyttelyyn 22.5. – 12.6. välisenä aikana. Voit tulla katselemaan ja ihaillemaan meidän kurssilaisten töitä.

En itse ole ollut, kuten ei varmaan meistä monet toisetkaan koskaan olleet ennen keramiikkakurssilla. Työt syntyivät yllättävän nopeasti, koska Vuokko oli tuonut muotteja tullessaan. Niistä oli mukava valita mieleisiä malleja ja ruveta suunnittelemaan töitä.

Mietimme jatkoa, voisimme kuulemma käydä vaikka kerran kuukaudessa Kurenalla Pirkassa tekemällä ihan valutöitä. Ne olisi varmaan myös kauniita käyttöesineitä. Mielenkiintoa riittää keramiikassa.

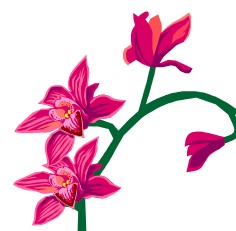
Tulkaapa tutustumaan näyttelyyn Livon koululle, toivottelee

Ulla

Livokas kiittää

Kiitos Teille Maila ja Esko sekä muutkin touhussa auttaneet! Livon koululla on nyt uudet, hienot ja samanlaiset ripsiliinat kaikille pöydille. Ilman Teitä ja Teidän suurta työpanostanne emme olisi niitä saaneet kaunistamaan Kouluamme.

Suuret kiitokset!

”Melkein” pudasjärveläistä vessapaperia!!!

SAH-KO tunnetaan ”alan piireissä” matalaa profiilia pitävänä vakavaraisena, omillaan toimeentulevana yrityksenä. Viimeisten vuosikymmenten aikana tämä Oululainen yritys on tullut tunnetuksi metallialalla **raaka-ainemyynnistään** ja **konepajatoiminnastaan** sekä reissumiehiä työllistävästä **tehdaspalvelustaan**.

Useampi **livolainenkin** isäntämies lienee myös päätenyt takavuosina **traktorikauppoihin** SAH-KO:n tiloissa. Lieköhän jokunen emäntäkin osto- tai ostamattomuuspäätöksiä tehnyt? Kaapin takanahan on nainen? Traktorimyynnin alamäen tullessa tarkkavainuisten sahkolaisten neniin he päättivät irtautua tästä toiminnasta hyvissä ajoin.

Harvempi sen sijaan tietää että SAH-KOLLA on myös **vesirakennustoimintaa**. Kalustoa seilaa yleensä vieraiden valtioiden ahventen ja laivojen riemuksi eri vesirakennuskohteissa, viimeksi **Skotlannissa** ja nyt parhaillaan **Tukholmassa**.

Sen sijaan laajemmassa tiedossa on se että firmalla on **koneistamatoimintaa Pudasjärvellä**, ollut jo muutaman vuoden ajan. Kuten livolaisetkin hyvin tietävät; Pudasjärven koneistamossa hitsaillaan ja koneistetaan kovalla ammattitaidolla myös yksityisasiakkaille. Koneistustoiminnassa on käytössä tietokoneohjatut työstökoneet joita livolaisetkin ovat kiitettävästi hyödyntäneet, teettäen ja korjauttaen metalliosiaan ko. pajassa! Näillä koneillahan pystyy työstämään vaikka minkälaista kiemuraa ja kiharaa, ylijäämäteräksen lentäessä lastuina ilmaan ja kierrätykseen. Kun näillä koneilla työstetään terästä, on useamman sadasosamillimetrin toleranssi jo koneistajalle ”helppo nakki.”

Hieman uudempi, samaan alaan liittyvä aluevaltaus SAH-KO:lla on **Madekoskella** toimivan **polannejyrsimiä** valmistavan verstaan osto 2002 vuoden puolella. Polanteitahan suomen talvessa riittää ihan jyrsiä asti! Juhannuksenahan ne ovat vähissä, mutta kummasti ne joka talvi alkavat jostain siemenestä kasvaamaan. Yleensä kasvu tapahtuu kesäaikaan, mutta tämä polanne-niminen kasvi onkin eri maata! Lisäksi tämä kummajainen on aika riippuvainen ihmisestä!

Kuten TV-mainoksessakin todetaan: ”Eikä tässä vielä kaikki.” Muutamia vuosia on SAH-KO valmistanut iloksemme myös **WC-paperia!** Tätä riemua suolletaan maailmalle **Parikanossa** toimivalta tehtaalta. Tämä ”yksityistilaisuuksien ilahduttaja” on ainut hylsyton WC-paperi suomenmaassa, joka sopii kotitalouskäyttöön. Tuote on valmistettu puhtaasta selluloosasta, mikä tietää laatu puolella jo paljon. Paperi on pakattu todella tiiviiksi rullaksi. Itsekin esittelytilaisuuksia kiertävä toimitusjohtaja **Seppo Estama** on havainnollistanut

asian levittämällä lattialle useamman valmistajan tuotteita rinta rinnan. Kun muiden rullista paperi loppuu, jatkaa SAH-KON **Ballbig** vielä tovin menoaan palaten jopa takaisin lähtöpisteeseenkin! Seppo muuten harrastaa kesäisin **purjelentoa** alan mekassa **Pudasjärvellä** ja ilokseen löytää tuotteensa myynnistä myös pudasjärveläisen **S-marketin** hyllyiltä sekä **Livon koulun kioskilta**.

Kun asiakas valitsee kaupasta ko. tuotteita, hän lähes poikkeuksetta syynää ”hintatietoisena” vain rullahintoja, sen sijaan kun pitäisi olla kiinnostunut arkkihinnoista. Siis se että paljonko se yksi arkki tai metri paperia maksaa. Näin tarkasteltuna SAH-KON **Ballbig** on äärimmäisen kilpailukykyinen tuote, väittäpä jopa että halpa!

Samalla kun tässä tuotteessa on panostettu tiiviyyteen, on panostettu myös **ympäristöpäästöihin** sekä tuotteen **laatuun**. Kun kauppias esimerkiksi **Li-**

von ”marketista” tilaa määrätyn arkkimäärän tai metrimäärän paperia, ympäristön kannalta ei ole yhden-tekevää että ajetaan se lasti yhdellä vai kahdella runsaasti loppöä hörnivällä rekalla. Eteläsuomestahan tämän alan tuotteet tulevat ja osa jopa ulkomailta asti! Puu, josta tämä tuote tehdään, on **uusiutuva luonnonvara**. Ympäristötietoisien kuluttajan vaakakupissa painanee lisäksi tieto siitä että tämä tuote säästää myös pakkausmuovia. Tämä sen takia koska tuote on pakattu puolta tiiviimmin kuin kilpailijansa, joten yhteen pakettiin mahtuu tavaraa puolta enemmän! Kun potkukelkan kyytiin laittaa yhden paketin tätä tuotetta kotia vietäväksi, ei seuraavaa lastia tarvitse hakea aivan heti, koska paperin metrimäärä on huikea yhtä pakkausta kohden!

Tällä paperiteollisuuden aluevaltauksella, myös Pudasjärvelle toimeentuloa ja verotuloja tuova SAH-KO ei varsinaisesti tavoittele kuuta taivaalta eikä edes lintua latvasta. Tavoitteena sen sijaan on tämän laatu-tuotteen avulla hivuttautua ulkomaiden **paperikonemarkkinoille** yhdessä **japanilaisen yhteistyökumppaninsa kanssa**. SAH-KOn kannalta on todella mairittelevaa se että tämä japanilaiskumppani hyväksyi Oulun pojat yhteistyökumppanikseen tähän mittavaan projektiin! Paperin valmistus on siis sahkolaisten heiniä **tytäryhtiö Shimitzun nimellä**, mutta ulkomailta pelataankin paperikonemarkkinoilla sitten yhdessä japsigurujen kanssa. Tämä toilettipaperin valmistus on siis eräänlainen päänavaus ja näyteikkuna maailmalle ja niin hullulta kuin se kuulostaakin, niin metallialastahan tässäkin on kyse kun asiaa tutkailee vähän pidemmälle! Onnea valitsemallesi jämerälle ja matalaprofiiliselle tielle Seppo Estama ja koko SAH-KO!!!

Kokko Timppa

Romuskan hoito-ohjeita

Minulla on vähän romuska, tähän astman päälle tuli ja yleisen ellostelun. Tuossa puolelta öin ajattelin, että lääkäriinkö tästä, mutta sitten tuumin hoitaa kotikonstein. Eli sokeripalaan Illodinia ja höyrytysveteen muutama tippa myös.

Nivelkipua ja niitä muita kolotuksia meinasin hoitaa harjoitusvastuksella. Siis, että olisin ostanut sellisen ”Teresan” vai mitä ”Lolitoja” ne on, ne naisenkokoiset kuminuket. Siihen tuumaan sanoivat kaverit, että stop tykkänään. Sitä tulee näppyjä kieleen, kumivastuksesta.

Mitä minä sitte, henkilölaikko? Tuumin, että sätkänpolttoa säännöstelen. Mutta siitä menee kuntramentti, eikä se pää enää sitä kestä.

Istunpa siis ja polttelen. annan savun kiemurtaa ja tulen hoitaa. Terva voitelee röörit.

Näitä pähkäili 24.3.2004

Pirjo Riihiaho

Aintio-ojan uitossa keväällä 1950

Vuoden 1940 luvun loppupuolella alkoivat Aintio-ojan vesistöalueen suuret savotat ja uittotyöt. Vuoden 1949 kesällä tehtiin suuria ojanperkaustöitä. Kaivettiin kanavia ja oiottiin mutkia, jotta uitettavalle puutavaralle olisi kunnan uittoväylä. Suurin yksittäinen kanavatyö oli Petäjälänkosken niskasta Mäntyjärven niittypalstalle asti ulottuva uittoväylä, jolle kertyi pituutta yli 1,3 km. Isonkankaan kämppä valmistui vuoden 1949 syksyyn mennessä, Heinikankaan kämppä on rakennettu ennen sotia. Uittotammi rakennettiin Isonkankaan ja Heinikankaan väliseen alavaan maastoon. Toinen tällainen uittotammi oli Heiniojan alajuoksulla, Kokon niittypalstalla. Tällaiselle turpeesta ja puusta rakennetulle padolle tarvoitiin minäkin, keksi olalla ja reppu selässä, moikkasin Virkku-Matille, että käskivät tulla sinun sakkiin. Matti oli niitä kymppismiehiä.

Vuonna 1950 oli aikainen kevät, lumet sulivat huhtikuun puoliväliin tultaessa, vesi nousi kohisten puroissa ja joessa. Livojoki loi jääpeitteensä rytinällä, sillä voimaa oli takana suuria määriä. Pistelin kosken yli johtavan pukkisillan purkajille tuli kiire, ettei ylhäältä purkautuvat jäämassat vie sitä mennessään. Tokkopa lie näin aikaista kevättä sen jälkeen ollut.

Oli sunnuntaipäivä, kun puskaradion kautta tuli tieto, että Aintio-ojan uitto alkaa maanantaina. Siihen aikaan ei ollut kännyköistä vielä mitään tietoa, ehkä joillakin oli joitakin ”fantasioita”. Isonkankaan kämpälle oli kuitenkin jo puhelinyhteys. Niinpä sitten vanhemmat veljet, sekä naapurien miehet ja pojat alkoivat tsekata varusteitaan, josko löytyisi ehjiä kumiteräsaappaita. Kumiterä, nahkavarsi oli tuohon aikaan yleinen työjalkine, ”aikaa kumiteräsaappaiden”. Katselin siinä aikani vanhempien velipoikien touhuja, josko minäkin hakisin reppuni ja kumiterät, lähtisin joukon jatkoksi. Tällainen vihjaus ei ollut lainkaan veljien mieleen, olet vielä poikonen, sanoivat, ei sinne poikasia oteta, hukut vielä sinne, tulvivaan ojaan. Tuumin siinä itsekseen, että osaan minä uida ja pysyn pölkyn päällä siinä missä muutkin.

Aurinko paistoi vielä lämpimästi lännestä, kun pojat kokoontuivat meidän pihalle, jutellen niitä näitä. Ei siinä sen suurempia seremonioita pidetty, reppu vain pykälään ja kymmenkunta eri-ikäistä nuorta miestä lähti talsimaan eri tahdissa hyvin loskaista tietä tavoitteena Isonkankaan kämppä. Siellä oli työnjohto, muonitus, uittomiesten majoitustilat, ym. Minä jäin siinä sitten miettimään, jähka lähden perään. No, odotan kuitenkin seuraavaa aamua.

Kun seuraava aamu sitten valkeni, olin aikaisin ylhäällä ja aloin pakata reppuani matkakuntoon: villapaita, sukat, käsineet ja hiukan evästä. Ruokatarvikkeita voisi ostaa sitten perillä. Ei siinä sitten muuta kuin kumiterät jalkaan, reppu selkään ja kotiväelle ”hei sitten!” Hankaluuksia tuli heti alkumatkalla, kun joen yli oleva silta oli purettu edellisenä iltana, pojat kuitenkin olivat ennättäneet kulkea siltaa joen yli. No, eipä hätää, tuumin, onhan **Tolopan Erkki** veneineen ja **lätsineen** värimiehenä. Hän minut sitten kuskasi kosken yli ja ihmetteli, että mihin sitä ollaan menossa, vaikka tiesi hyvin kyllä, että minne. Tuumaili siinä venettä ohjatessaan, että et sinä poika pääse perille, siellä on vettä joka paikka täynnä, purot tulvii voimakkaasti.

Olin kuitenkin toista mieltä, hyppäsin veneestä törmälle, kiittelin kyytistä ja lähdin reippaasti kulkemaan erittäin likaista ja polanteista hevostietä. Paras kulkutapa oli kevyt juoksu, kun joka askel painui sohjolukseen. Inkeroisenoja tulvi yli äyräiden, se ei kuitenkaan vauhtia hidastanut, pitkällä loikalla vain yli, ei edes vettä kenkään. Kokon ja Salmelan välillä oli sitten vaikeuksia, kaikki notkelmat ja purot olivat tulvavesiä ääriään myöten täynnä, ei puhuttakaan, että porkkaamalla yli, vettä olisi ollut vyötärölle asti. Mitäs nyt tehdään, tuumin siinä aikani, en kai minä nyt takaisin lähde, **vielä?**

Mietin erilaisia vaihtoehtoja. **Sitten oikeana ahaaelämyksenä huomasi, että** tien varteen oli rakennettu karjaa varten esteita. Aita oli puolittain veden alla ja toivoin hartaasti, että aidakset kestäisivät. Rohkeasti vaan aidan kestävyyttä kokeilemaan!

Aikani siinä kiikkuen ja rimpuillen pääsin pahimpien paikkojen yli, enkä kyllä silloin aidan tekijöitä ke-
hunut, kovin olivat notkuvia aidakset. Mutta hyvä kuitenkin, että oli aita.

Aurinko paistoi jo kuumasti, Läskitielle tullessani tavoitin muutamia porukoita, joilla ei ollut niin kiire
kuin minulla. Olipa siellä muutama korttirinkikin matkan varrella. No, hupinsa kullakin, ajattelin ja paine-
lin eteenpäin. Paita oli likomärkä, kengät vettä puolillaan, kun tarvoim lumisohjoista tietä, matka tuntui
loputtoman pitkältä. Vaikka olihan tie minulle tuttu jo ennestään, talvella matka taittui yhdessä hujaukses-
sa, **hihtäen**, joskus hevoskyydillä. Päivä oli varmaan ehtinyt jo puoleen, kun kämpän uudenkarheat hirret
putkahtivat näkyville mutkan takaa, lopultakin.

Kova oli vilske pihalla, kun kymmeniä äijiä valmistautui uittosavottaa varten. Lähdin siitä sitten kohden
teräväpäättä, pomojen paikka. Visa-Otto oli tuolloin savotan rahaherra, kassööri, ja tuli vastaan pihalla
huikaten, että mitä sinä täällä? Vastasin tervehdykseen, että täällä alkaa kuulemma tukinuitto, että olisiko
sitä yhdelle miehelle vonkapaikkaa ojanvarrella? Otolla oli uitto-keksi mukana, siinä syvällisessä keskus-
telussa hän antaa keksin minulle ja sanoo, että kun kerran olet tänne asti päässyt, niin mukaan vaan!”
Virku-Matti on Heiniojan padolla, mene Matin sakkiiin.”

Niinpä lähdin niiltä jalansijoilta kohti uittotammea, ainut paikka mistä pääsi ojan yli. Oli siinä tukki ja
pölli poikineen padon yläpuolella! Vesi oli nostettu padon avulla niin ylös, että lähes koko puumäärä kel-
lui vedessä. Padon uittoaukosta syöksyi vesi kovalla voimalla, aloittelivat juuri tukkien laskemista ränniin.
Katselin hetken aikaa tukin kulkua rännissä, hyvin näytti toimivan. Vaan eipäs aikaakaan, kun mies posu-
aa rännissä, varomaton askel ja humpsis, onneksi oli padon alapuolella vonkamies, joka sitten keksiä hy-
väksi käyttäen veti miehen rannalle. Jatkoin siitä sitten Heiniojalle päin jonkin matkaa alaspäin ja siellä-
hän se kymppismies seisoi padolla, katsellen virran juoksua. Miehet olivat jo aloittaneet tukkilaverien
purkamiset, kohta ne laskettaisiin rännin kautta Aintio-ojaan. Jälleen samat jutut, että mitäs sinä poika
täällä, mutta minä sanoin vain, että käskivät tulla sinun sakkiiin. No mikäpä siinä sitten, pannaan nimi
kirjaan ja sillä sipuli.

Tarjosi ”**verskottiakin**”, **mutta** sanoin kiitos ei! Koska, jos minä kastelen rahani, se on minun vahinko,
mutta, jos sinä sukellat, se on yhtiön vahinko. Siitä, Heiniojan padolta, alkoi minun ensimmäinen uit-
tosavotta, nimi oli kirjassa, keksi olalla, sekä ennen kaikkea, kumiteräsaappaat jalassa, tosin sillä hetkellä
sukat oli aika kosteat. Vaan ei se varmaan ollut outo asia, eikä se tahtia haitannut, niillä vuosilla varsin-
kaan. Lähdin siitä sitten Matin opastuksella tukkikasojen purkuun. Tukit, samoin kuin pöllipinotkin puret-
tiin veden varaan, josta ne oli sitten hyvä soljuttaa padon luokse tukkiränniin.

Ilta oli jo ehtinyt kulua pitkälle, ennen kuin kymppi puhalsi pelin seis. Lähdimme siitä sitten kämpälle,
ruokailuun ja nukkumapaikkaa etsimään. Keittoruokaa sai kyllä, kun aikansa jonotti, mutta se petipaikka
oli kyllä kiven takana, yli 300 miestä ahtautui muutamiin kämppiin. Voi vain kuvitella, minkälaiselta tove-
rihenki kuulosti, tai **maistui** sitten aamulla. Sitten joku sanoi, että onhan täällä iso ja lämmin sauna, niinpä
työnnyimme saunaan. Ei se enää kuuma ollut, vaan lämmin kylläkin, Käkelän Martti kömpi lauteille ja
tuumasi, että täällä tarkenee varmasti! Riisui samalla saappaat jaloistaan, melkoinen ”*myskin tuoksu*” siitä
levisi saunaan, kun hän tyhjensi kumiterät vedestä.

Aamu kuitenkin valkeni. Enemmän tai vähemmän nukutun yön jälkeen tuumasi joku, ettei tarvitse naama
pesuvettä, kun silmäkuopat on vettä täynnä! Alkoi toinen työpäivä, kiireesti syömään ja töihin, tukki-
kasojen purku oli vielä kesken. Tilanne oli sellainen, ettei pääuittoväylään voinut laskea puutavaraa enem-
pää kuin mitä tarvittiin uittoväylän puomittamiseen, ja jäätkin tekivät haittaa uitolle.

Kolmantena päivänä pomo määräsi Nurkka-Aaron, Naava- Aalen ja minut jäitä särkemään **kantopom-
meilla**, *minä* kun olin niitä **pommimiehiä**. Kävimme varastosta laatikollisen kantopommeja, nalleja, tuli-
lankaa sekä vaseliinia. Vaseliinia tarvittiin, kun nalli laitettiin pommin sisään, sitten tulilangan reiänympä-
rys voideltiin vaseliinilla, ettei tulisi ”*suutareita*”. Minä, kun olin **laturi**, asetuin keskelle venettä, Aaro ja
Aale meloivat ja soutivat. Joutui siinä venettä työntämäänkin, kun ei ollut helppoa liikkua jäisessä ja tul-
vivassa ojassa.

Keräsimme pitkiä karahkoita, joihin sidoimme pommit kiinni, yksi aina kerrallaan, tulilankaa sopivasti, että ennätti riittävän etäälle ennen kuin pommi jysähti heittäen jäälohkareet puiden latvojen tasalle. Tullankaan vain tuli ja pommi jään alle ja pakoon! Näitä pommiryhmiä oli useita. Muutaman päivän paukuttelun jälkeen koko väylä oli jäistä vapaa, aina Livojokeen asti.

Sitten alkoi varsinainen uittotyö, vonkamiehiä piti olla lähes joka mutkassa, kun tukit tahtoivat jäädä ojan mutkaan pyörimään, ”**kosteeseen**”. Väylä oli puomitettu molemmin puolin, jotteivät tukit leviä ympäri metsiä, paljon oli kuitenkin karkulaisia. Koska oja kiemurtelee rämeitä ja soita pitkin ja tulva leviää laajalle alueelle, ei vonkapaikoille päässyt ilman venettä, tai kopukkaa. Mies jäi veneestä tukeista ja pölleistä tehdylle laverille, siinä kökötä sitten koko päivä, sohi tukkeja, ja katsele virran juoksua... Itselläni ei ollut mitään liikkumista estäviä ongelmia, jos piti päästä toiseen paikkaan, vedin ojasta pari sopivaa tukkia ja sestoin.

Ensimmäinen viikko olikin erittäin lämmin, töitä tehtiin pitkiä päiviä. Erityisesti on jäänyt mieleen, kun työpäivän päättymisen merkiksi alkoi kuulua alajuoksulta: ” **Kello soi!!!**”, ensin hyvin hiljaisena, sitten voimistuen, taas hiljentyen, seuraten ojan mutkia. Jos oli tyyni ja kirkas sää, möly kuului kilometrien päähän, kun kolmesataa miestä karjui täyttä kurkkua. Se tiesi sitä, että kampeet kasaan ja kämpille, melkoista porkkaamista oli kulku, kun lumisohjoa oli vielä lähes puolimetriä. Jonossa kuljettiin, astuttiin samoihin jalanjälkiin seurauksella, että vesi roiskahti edellä kulkevan saappaisiin, siitä syntyi pientä keskustelua, jopa voimasanasto otettiin käyttöön. Ei poljettu ketään suohon sentään, vaikka läheltä liippasi. Tuumiskelin siinä vain, että savotassa sattuu.

Eräänä kauniina iltana olimme Heiniojalla lopettelemassa sekaanpanoa, kun eräs uittomies piti meille iltahartauden. Levy-Pekaksi häntä kutsuttiin, olihan miehellä ääntä, kun esitti virret, iskelmät ja isojen poikien laulut yhteen putkeen. Tokkopa siellä sen jälkeen sellaista konserttia on ollutkaan, ei edes hirvenajon aikaan.

Pommiryhmä Polvenlammen seutuvilla;
vas. Nurkka-Aaro, oik. Naava-Aale,
keskellä panostaja Upi

Ei tämä tukin uitto tuntunut ollenkaan hullummalta, aurinko paistoi, puut soljuivat hiljalleen eteenpäin, leipäjankkia keitettiin säilykepurkissa, voita, leipää, vettä ja suolaläskiä... Hyvältä maistui silloin, eipä sitä päivisin muuta sitten ollutkaan. Kerran päivässä kokki (Elma Kokko) toi kahvia vonkamiehille, kokkivenettä meloskeli Alavainion Väiski, Elman kihlattu.

Mutta näytti se kevät nurjatkin puolensa, tuulet kääntyivät kotaperälle. Keväen, lämmin sää muuttui nopeasti syksyisen koleaksi, vettä, räntää ja lunta tuli taivaan täydeltä. Ei ollut pojilla, puolillakaan, sadekelin varusteita, siksipä oltiinkin hetkessä läpimärkiä. Vitsit alkoivat olla vähissä, odoteltiin vain kellon soittoa. Pitkältä tuntui se iltapäivä märissä kuteissa, kylmästä tärysten, kun ei työstäkään saanut riittävästi lämmintä. Vihdoinkin, pari tuntia normaalia aikaisemmin, alkoi alajuoksulta kuulua sellaista ääntä, että pillit pussiin ja kämpälle.

Uitto jatkui, siirryimme pikkuhiljaa ojanvarrtta alaspäin, Polvenkankaan seutuville. Polvenkankaaseen, sellaiselle tasaiselle, pienelle aukiolle oli rakennettu laavu. Sellainen kaksipuoleinen, tulisija keskellä, savuaukko ylhäällä. Laavu oli ainakin 20 m pitkä, luulempa ja ainakin 40–50 miestä ahtautui paikkaan, jossa päätä paleli ja jalkoja poltti! Siinä kyllä oltiin kuin sardiinit purkissa, jos kävit ulkona, et varmasti päässyt samaan paikkaan takaisin. Pari yötä vietin tässä ”**luksushotellissa**”, jossa joku voisi vaikka saada ahaaelämyksiä. Minusta siitä on romantiikka kaukana, en varmasti lähtisi tämäntyyppiseen kortteeriin vapaaehtoisesti, en yhdeksikään yöksi.

Seuraava kortteeri oli sitten Saunamaa, aivan uusi kämppäarakennus, luteetkaan ei olleet vielä sinne ehtineet kotiutua.

Olin Kapustasuolla kahden vanhemman miehen mukana keräämässä puomin yli päässeitä pöllejä, kun sattui niin, että putosimme samaan silmäkkeeseen, routa kai petti alla. Ei siinä suurta vahinkoa tullut, kaikilla vain housut ja sukat märiksi, ei auttanut muu, kuin tulen tekoon ryhtyä. Saatiinkin kyhättyä kohtalaiset tulet, sitten sukkia kuivaamaan! Vanhat miehet siinä valittivat, että jalkoja särkee ja paleltaa. Katselin omia punottavia jalkojani ja tuumin vain, ettei minun jalkoja pakota, eikä palele! Tähän kaverit sanoivat, että *tulehan meille, niin...niin*, kyllä kaverit tiesi.

Uitto alkoi kohdaltani olla lopussa, 14 päivää olin viettänyt Aintio-ojan korvessa. Se oli nuorelle pojalle melkoinen kokemus, ei kahta samanlaista päivää, enkä kuivin sukinkaan selvinnyt yhtenäkin päivänä. Ei voi olla ajattelemta, miten nykyinen 14–15-vuotias poikanen selviäisi näin vaikeissa oloissa. Tai kyllä kait, jos olisi pakko.

Saunamaan kämpällä sai suurin osa miehistä lopputilin ja lomarahat, *käteen*. Aikani siinä odoteltuani tuli sitten minun vuoroni tilin kuittaukseen. Meidän kymppi, Virkku-Matti, joka laati tunti-listat, oli siellä myöskin ja astuessani sisälle hän sanoi, että sieltä tulee sellainen mies, jolle maksetaan *täysi tuntiraha!* Silloin se oli 53,10 mk ja tuntuihan se aika pollealta, kun tiesin, ettei kaikille miehille maksettu tämän suuruista palkkaa.

Lopputili ja lomarahat oli saatu, vielä oli kotimatka edessä. Metsissä oli vielä lunta haitalle asti, suot olivat pehmeitä. En muista, montako tuntia meillä kului aikaa matkalla, melkoista ryöjäystä se kuitenkin oli. Ilta oli pitkällä, ennen kuin olin kotipihalla, väsyneenä, mutta terveenä ja monta kokemusta rikkaampana.

Oli huhtikuun 30. päivä, 1950, kello 21,30. Tässä on yksi tarina 350 joukosta, 349 erilaista juttua on jossakin.

Näin muisteli

Upi

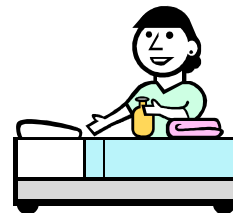
Paula Timonen

Paula Timonen on toiminut melkein 14 vuotta hierojana. Hieronnan lisäksi hän tekee vyöhyketerapiaa. Hän on opiskellut myös aromaterapiaa sekä väriterapiaa. Timonen tekee myös korvakynttilähoitoja. Suositettu hoito on yhdistetty hieronta-vyöhyketerapia, joka kestää 1,5 tuntia.

Paula Timonen on valmis myös tulemaan Livon koululle, jos tarpeeksi innokkaita asiakkaita ilmoittautuu. Ensimmäinen hieronta/vyöhyketerapiapäivä Livon koululla on **keskiviikkona 2.6.** kello kymmenestä eteenpäin. Vaihtoehtoja ovat:

- koko hieronta 2 tuntia
- puoli hieronta 1 tunti
- hieronta – vyöhyketerapia 1,5 tuntia
- pelkkä vyöhyketerapia 1 tunti

Hieronta tai vyöhyketerapia maksaa 20 euroa/tunti.

Voit ilmoittautua Livon koululla olevalle listalle. Lisätietoja voit kysellä Paula Timoselta numerosta 0400 – 380 106.

*Lahjavinkki isille äitienpäivän lähestyessä:
Paula Timoselta saa myös lahjakortteja!*

Kuutamohiihto 2004

Kalenterini ehdotti tämänvuotisen hiihtoloman ajankohdaksi maaliskuun ensimmäistä viikonloppua, joten päätin hypätä hetkeksi pois opintojen oravanpyörästä ja suunnistaa kohti vanhaa rakasta kotikylääni Livoa. Sattumalta samalle viikonlopulle olivat ajoittuneet myös täysikuu sekä Livon kylän Kuutamohiihto, joista jälkimmäiselle isä minut keväisenä lauantaiaamuna haastoi.

Haaste oli heitetty, joten samana iltana löysin itseni koulun pihalta sukset jalassa valmiina tulevaa koitosta varten. Pihalle oli kerääntynyt suunnilleen kymmenkunta kyläläistä ja pikaisten lähtövalmistelujen jälkeen Pertun Minna antoi porukalle lähtömerkin ja matka kohti Penikkasuota alkoi.

Vaikka kuutamosta ei ollut tietoaakaan, oli ilma silti hiihtoretelle mitä sopivin ja päivänvaloakin riitti vielä valaisemaan latua hiihtäjien edessä. Matka sujui porukassa rattoisasti ja saavutettuamme Penikkasuon laidan näimme meitä odottavan kenttäkahvilan nuotion loistavan suon toisella reunalla. Lisäksi suolle oli pystytetty kahden telttalyhdyn

voimin maisemaa valaiseva tervetuloportti, jonka lävitse kulkijoiden kelpasi taivaltaa.

Määränpäässä meidät otettiin vastaan lämpimästi. Nuotio roihusi ja kahvipannut höyryivät kuulaassa kevättalvisessa illassa. Nuotiopuut oli paikalle järjestänyt Turpeisen Alpo, joka kertoi hankkineensa puut reilun suomalaisen periaatteella; Alpo oli laskenut metsässä kantoja ja kerännyt joka viidennenmiljoonannen niistä itselleen. Tämän periaatteen mukaan jäljellejääneet kannot kuuluvat tietysti meille muille suomalaisille, Alpon jo kerättyä osuutensa. Illan mittaan Alpo ja Pertun Irma innostuivat myös vertailemaan otsalampujensa ominaisuuksia. Epävirallisen parhaan otsalampun tittelin vei niukasti Alpon lamppu vilkkuvine (!) valoineen.

Muutenkin ilta nuotiopaikalla kului leppoisissa merkeissä ja ennen kotimatkaa lähtöä käväisi kuutamokin tervehtimässä hyväksyvästi makkaranpaistajia, jättäen Kuutamohiidolle nimensä veroisen tapahtuman leiman. Kaikkiaan paikalla oli viisitoista kaksijalkaista tai -suksista kyläläistä sekä yksi nelijalkainen ihmisen paras kaveri.

Eino Perttu

Hiihtäjien tankattua itsensä pullakahvilla ja makkaralla alkoi kotikylän etsintä: latuja meni sinne tänne, mutta mihin suuntaan menevää latua pitäisi lähteä seuraamaan, jos mieli päästä kotiin saunomaan ja nukkumaan? Oikea latu löytyi telttalyhtyjien avustuksella ja vaikka kuu olikin jälleen vetäytynyt pilviverhon taakse, oli valoa tarpeeksi kotimatkan turvalliseen taittamiseen.

Jälkeenpäinkin muistellessa reissusta on vaikea löytää pahaa sanottavaa, joten ehkäpä ensi vuonna taas uudestaan?

Kronikoi:

Jari Perttu

Livolla 22.2. pidettyjen pilkkikilpailujen tulokset:

Kauniin laskiassunnuntain houkuttelemana Livolle tuli pilkkimään 58 osanottajaa.

Miehet:

Tyni, Riku	3865	Ontero, Esa	1184
Tuuhkanen, Kari	2778	Sivonen, Juha	1079
Huttu, Seppo	2683	Laakkonen, Juha	724
Laajala, Asko	1814	Huitsi, Reijo	723
Kouva, Olavi	1458	Harjunoja, Heikki	359
Jussila, Leo	1456	Korva, Ari	250
Jumisko, Seppo	1242	Kelahaara, Jukka	63

Naiset:

Kokko, Sirkka	4742	Kelahaara, Salme	689
Kohtala, Sirkka	4392	Jakkila, Helinä	628
Kumpumäki, Tuula	3034	Lamminkangas, Katri	511
Kouva, Tarja	852		

Veteraanit:

Kokko, Usko	3453	Kokko, Alpo	1559
Stenius, Pentti	2443	Suua, Pentti	1535
Vares, Pentti	2164	Talala, Heikki	1158
Kulojärvi, Timo	1724	Näppä, Matti	921
Tuomaala, Pekka	1700	Härkman, Reijo	685
Soronen, Reino	1572	Jussila, Simppa	673

Nuoret:

Huitsi, Petri	587	Laakkonen, Niko	86
Sivonen, Laura	460	Sivonen, Jaakko	30
Uusi-Illikainen, Susanna	198	Pankinaho, Hanna	25
Tanninen, Matti	131		

Kiitos kaikille osanotosta ja onnea voittajille!

Retki Keskisen kyläkauppaan

Näimme Iijoki-seudussa ilmoituksen retkestä ja ilmoittauduimme mukaan. Veri vetää livolaisiin, koska isä oli sieltä kotoisin.

Lähdimme Petäjästä vähän ennen viittä ja menimme Kelankylän kautta, kun otimme Ainon kyytiin. Matka meni hyvin ja ajoissa kerkisimme. Livolla menimme katsomaan kirppistä. Nevakiven auto oli valmiina matkaan ja kuljettajana oli Alpo Turpeinen Kurenalle asti ja sieltä tuli toinen kuski, Eero Piri ja lisää matkustajia. Meitä oli kaikkiaan 40 + kuski.

Matkalla Minna, Virve ja Marko tarjosivat kahvit ja voileivät. Kyllä maistui hyvälle. Arpajaiset myös järjestettiin. Kalajoella pidettiin pieni tauko. Oulusta oli Tuuriin 420 km.

Kun iso onnenkenkä näkyi, niin tiedettiin olevan perillä. Siinä ympärillä oli monta ja monenlaista kauppa. Osa kerkesi käydä useammassa liikkeessä. Aikaa oli yli viisi tuntia. Iso oli kauppa ja paljon oli väkeä. Jokaiselle varmaan löytyi kotiin viemistä. Ostimme ässäarpoja ja lottosimme, mutta ei tuuria ei ollut sen kummemmin, vaikka oli Tuurin kaupasta. Vielähän sitä voi saada Lamborghinin, kun täytimme sen kilpailukupongin.

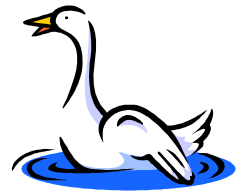
Kuudelta lähdimme kotia kohti. Oli oikein kova lumimyräkkä. Matkalla oli joku auto ojassa, mutta traktori oli jo paikalla autoa pelastamassa. Tulomatkalla tarjottiin vielä kahvit voileipien ja korppujen kanssa. Matkalaisten pyynnöstä oli myös toiset arpajaiset. Yksi pyhähdystauko oli matkan aikana. Matka meni nopeasti ja Kurenalla osa matkalaisista jäi pois ja me muut jatkoimme Livolle. Minna esitteli Livokkaan tiloja ja me odottelimme bussin tuojaa, joka oli vaihtunut matkalla. Kiitos Minnalle kun jaksoi odottaa. Pääsimme lähtemään kotiin. Oli tuiskuttanut töyssyjä yli tien, mutta pääsimme onnellisesti kotiin. Kello oli puoli neljä.

Kiitos kaikille seurasta ja hyvää talven jatkoa!

31.1.2004 ranualaiset

Aila Perttu
Aino Kelanti
Alli Kaarre

Roudan ja kaamoksen maa

Tälle paikalle synnyn ja kodiksi saan
roudan ja kaamoksen maan.
Näitä polkuja kuljen,
sen sieluuni suljen,
minkä yöllä jo viedä voi halla.
Usein kaunis ja herkkä täällä on
hyvin raskaan kaamoksen alla.

Tämä kylmä maa
usein uuvuttaa
kukan verson uuden ja herkän,
ja raaka tuuli puhaltaa
ylí keväisen kuusenkerkän.

Monet vuodet uudet
tuovat velvollisuudet,
ja joskus ne toivat myös tuskaa.
Minä kynnän ja kylvän ja rukoilen.
Sadonkorjuun aika on juhlaa.

Tänään nöyränä kuljen pilvien alla;
ne toivat myös sateet ja kaaren.
Niin usein on vieraillut pelätty halla.
Sain kovin karun saaren.
Sen nimi on roudan ja kaamoksen maa.
Sitä kyynelin viljellä saa.
Sen nimi on roudan ja kaamoksen maa.
Sitä kiittäen viljellä saa.
Sitä yhdessä viljellä saa.

Tuulikki-ope
(Tuulikki Perttu-Puolakanaho)

Joutsenet palaavat aina Livon soille

Tuulien huilu kevättä soittaa,
tuomikkoranta kukkansa saa.
Koillisen valo kaamoksen voittaa,
vonkamies mietteissään on rannallaan.
Suvi jo koittaa, kaamoksen voittaa,
hiljaa on vonkamies rannallaan.

valkoisin siivin joutsenet palaa,
kevättä teeret kankailla soi.
Koskessa kuohuu vesi jo vapaa,
suvantoon tyyntyen unelmoi.
Joutsenet palaa, pohjoiseen halaa,
rannalla kuulee kun luonto soi.

Kalamies soutaa verkoiltaan hiljaa,
aurinko aalloille välkettä luo.
Joki taas lahjaksi antoi veen viljaa,
myrskyt ja tyvenet elämä suo.
Joki taas lahjaksi antoi veen viljaa,
Livonjoen ranta rauhaa suo.

Syksyllä ranta hehkuu jo ruskaa,
tyyninä vaarat siuntelevät.
Joutsenten haikeissa huudoissa tuskaa,
kaivaten suvea taas lähtevät.
Tänne ne halaa, keväällä palaa,
Livoa kaivaten lähtevät.

Tuulikki-ope
(Tuulikki Perttu-Puolakanaho)

Monta rohkean lähdon venettä
on rannassa
kumollaan,
vaikka on kevät!

Tuulikki-ope
(Tuulikki Perttu-Puolakanaho)

Vauhdin hurmaa Syötteellä

Maaliskuun toisena viikonloppuna Iso-Syöteen laskettelurinteessä kirmasivat snowcross-moottorikelkat. Snowcross-moottorikelkkailu on urheilulajina ehkä hieman oudompi ja suomalaiset maailmalla tunnetut suuret nimetkin Janne Tapio sekä Tomi Ahmasalo ovat vähemmän tunnettuja tavallisen kansan keskuudessa.

Lauantaina kilpailtiin Iso-Syöte Racen merkeissä. Race koostui ”kumpareissa” eturinteessä yhteislähtönä ajettavasta stadion-erikoiskokeesta sekä noin 50 kilometrin pituisesta maasto-osuudesta. Kilpailuluokkia oli kahdenlaisia: ilmajäähdytteiset kelkat alle 600 kuutiota ja nestejäähdytteiset kelkat alle 500 kuutiota. Aamuisten karsintojen jälkeen finaaliin pääsi 15 luokkansa nopeinta kuskaa.

Oli hienoa katsella kelkkojen ”lentoa” kumpareitten yli eturinteessä käydyssä stadion-erikoiskokeessa. Varsinkin naisten suusta tahtoi päästä ihmetyksen huudahduksia, kun he katselivat kelkkojen ja kelkkamiesten huimia hyppyjä parhaimmillaan jopa kahden kumpareen yli kerralla. Täytyy pojilla olla melkoinen kunto, että fysiikka kestää hurjaa menoa. Normaalilla kelkkailijalla selkä, peffa ja kädet ovat hyvinkin hellinä pienenkin ajelun jälkeen Livon kelkkareitillä.

Janne Tapio

Katselijoita helliteltiin päivällä kahteenkin otteeseen myös tyttöjen tanssinäytöksellä sekä mielettömillä freestyle-hypyillä moottorikelkalla. Isosyöteen rinnepäällikkö myös viihdytti läheisiään huimalla kaasutuksella nelivetoisella Ford-maasturilla testiradalla. Hyvin alkanut kaasuttaminen päättyi tampparin hinaukseen pehmeältä radalta. Myös uuden maasturin palkatut esittelijät joutuivat kokemaan saman kohtalon muutamaa tuntia myöhemmin. Heräsi kysymys, että minkälaisiinhan olosuhteisiin Fordin maasturi mahtaa olla suunniteltu?!

Tomi Ahmasalo

Iso-Syöte Racen pääkisan – nestejäähdytteiset 500-kuutioiset - voitti odotetusti Pohjois-Amerikassa amatikseen kilpaileva Tomi Ahmasalo. Voittajille jaettiin rahapalkintoja, hienojen tavarapalkintojen ohella.

Sunnuntaina huima meno jatkui Reima Cupin merkeissä. Reima Cup ajettiin pelkästään rinteessä ja kilpailu keräsikin rinteiden reunoille paljon kiinnostuneita katsojia. Aurinkokin raski pilkistaa välillä katsojien iloksi. Kilpailu tuntui olevan sunnuntaina vielä lauantaikin vauhdikkaampi, liekö syynä ollut se, että sunnuntaina kilpailuun tuli mukaan edellisenä päivänä Ruotsissa snowcrossin maailmanmestaruuden voittanut Janne Tapio. Sunnuntain kilpailuun osallistui kilpailijoita myös muista pohjoismaista.

Sunnuntaina nähtiin myös aivan stadion-alueella yksi kaatuminen. Ensiapuhenkilöstö tuli pian paikalle ja kuljetti kilpailijan paareilla hoidettavaksi.

Sunnuntaina voittajaksi selviytyi edellisen päivän tavoin Tomi Ahmasalo. Tuore maailmanmestari Janne Tapio oli pitkään johdossa, mutta menetti johtopaikkansa jarruvian takia Ahmasalolle.

Snowcross-moottorikelkkailu oli yllättävänkin yleisöystävällinen laji. Huimat hypyt ja moottorikelkkojen pörinä veivät ensikertalaisenkin täysin mukanaan. Toivottavasti vuoden päästä enemmänkin livolaisia eksyy vauhdikkaita kilpailuja seuraamaan!

Iso-Syöte Racen – Suomen toiseksi suurimman kelkkakilpailun - järjestävät Lapin Moottorikelkkailijat ja Hiihtokeskus Iso-Syöte Oy.

MiPe

Äitienpäiväpuhe äitienpäivänä 2003

Arvoisat äidit, hyvät ystävät;

Tänä aamuna heräsimme taas tähän toukokuun toisen sunnuntain aamuun, äitienpäiväaamuun. Monet äidit ovat saaneet tänä aamuna aamukahvin sänkyynsä. Monet äidit ovat aukoneet äitienpäivälahjojen naruja ja ihastelleet saamiaan lahjoja. Monet äidit ovat saaneet mitä monenmoisia onnentoivotuksia ja halauksia lähimmäisiltään.

Tätä toukokuun toista sunnuntaita on meidän maassamme vietetty jo niin vuosikymmeniä, että se on muotostunut niin tutuksi kevään juhlaaksi, että se tunnetaan kevään suurimmaksi tapahtumaksi. Muistan, kun pienenä pojannassikkana valmisteltiin äidille reppipaperista kukkia, jotka sitten äitienpäiväaamuna äidille ojennettiin.

Muistanpa elävästi kun koulussa viikkoja etukäteen harjoiteltiin äitienpäiväksi lauluja, runoja ja leikkejä, tehtiinpä joskus pieni näytelmäkin äitienpäiväjuhliin. Oma esitykseni oli kerran, kun piti lukea jostain opettajan kirjasta joku kertomus, joka liittyi äitienpäivään. Kertomusta lukiessani Olkon Lyydi ja Lähteenmäen Tyyne itki, niin minä luulin, että tämä ei ollut hyvä, enkä minä osannut sitä lukea. Niin minä lopetin kesken sen lukemisen ja vein kirjan opettajalle. En osannut poikarukka kuvitella, että aikuiset ihmiset voivat liikuttua juhlissa sillä tavalla.

Meidän kylän äidit joutuivat silloin kahlomaan paksussa lumessa juhliinsa, sillä ei aurattu teitä, eikä Syötteeltä lumi kerinnyt sulaa vielä silloin. Koulumme päättäjäisiin pääsimme joskus sulaa maata pitkin, joskus jopa avojaloin.

Nyt vanhana miehenä kun oikein muistelen, minusta tuntuu kuin minulla olisi ollut kaksi äitiä. Kun minä olin pieni poika, niin minulla oli nuori, sievä ja vihlakka äiti, minä tykkäsin siitä kamalasti ja äiti tykkäsi minusta. Minä tiesin siitä kun se otti minut syliinsä ja antoi ruokaa ja oli niin mukava. Vielä sota-aikana isän ollessa sovassa äiti piti poikaporukasta huolta.

Silloin ei enään aina äiti ollut niin mukava, joskus heilui koivun latva, vaikka en muistaakseni tehnyt mitään. Äidit joutuivat silloin sota-aikana miesten hommiin monessa kodissa. Äidit joutuivat tekemään jopa halotkin kun kaikissa taloissa ei ollut vanhaa vaariakaan halontekijäksi. Se nuori, sievä ja mukava äiti jäi Syötekylään, kun sieltä jouduin 16-vuotiaana poikana lähtemään omille teille, enkä aina oikein muista, että minulla on äitikin olemassa. Taisi siinä aikuisen miehen iässä äitikin unohtua, tuskin tuli kaikkina äitienpäivinä edes korttia lähetettyä.

Sitten vuosikymmenein päästä alkoi taas äitikin muistua mieleen, kun seurailin omien lasten hössötystä oman äitinsä kanssa. Silloin huomasin, että äitini ei enään ollut se nuori sievä äiti, jonka muistin lapsuusajalta, yhtä mukava kylläkin.

Siitä tuli mieleeni, että tämä äiti on minun toinen äiti. Äidistä oli tullut mummi. Lapseni puhuttelivat häntä mummiksi ja niinpä tahtoi mennä mullakin mummiksi. Toisinaan tuntui, että eihän tuo mummi ole minua tehny, eikä se ole sama nainen kun silloin pienenä ollessa muistin.

Mutta mummi, minun äitini, tuntui vielä enemmän äidiltä nyt vanhemmalla iällä kun silloin poikasena ollessa. Äidin sairastaessa sairaalan sängyssä liikuntakyvyttömänä, teki paha katsoa äitin vanhennutta hahmoa ja toivoa, että Luoja ottais hänet pois kärsimästä.

Vielä kerran haluan onnitella täällä olevia äitejä. Toivon, että kaikki lapset olisivat ainakin ajatuksissaan onnitelleet äitiä tänä äitienpäivänä; että onnea vaan kaikki äidit, onnea.

Esko

Vuoden Livolainen 2003 - Aino Salmela

Seuraavassa 22.3.2004 tehdyn haastattelun satoa:

Aino Salmela syntyi 28.7.1929 Aittojärvellä, Jaakolassa. Hänen ollessaan puolen vuoden ikäinen, muutti perhe Mertajokivarteen, Mehtälän tilalle.

Täytettyään 16 vuotta pääsi Aino harjoittelijaksi Kipinän Osuuskauppaan. Seuraavan kevään tullessa kauppa-ala jäi ja tyttö lähti Mertajoelle uittoon kokiksi.

Syksyllä, kun savotat alkoivat, pääsi Aino kokiksi Ukonvaaran kämpälle Mertajokivarteen. Tällä ensimmäisellä savottareissulla hän tapasi tulevan miehensä, livolaisen Erkki Salmelan.

Aino ja Erkki vihittiin Hilturannan pappilassa. Vihkimisen suoritti 21.6.1948 kirkkoherra Honkasalo. Todistajina olivat Eero Timonen ja pappilan apulainen. Sitten ajettiin linja-autolla Selepakkaan, josta vuokrattiin vene, että päästiin järven yli Hilturantaan. Ei ollut suuria häitä – kahviakin sai, kuka kävi!

Naimisiin mentyään Aino muutti Livolle, miniäksi Toloppaan, jossa Erkin vanhemmat vielä elivät. Siellä nuoruus kului ja vuodet vierivät. Lapsia syntyi yhdeksän, joista poikia kuusi ja tyttöjä kolme. Aino oli vahtimestarina Livon koululla vuosina 1948–49. Karjanhoito oli pääasiallinen työ, josta saatiin toimeentulo.

1950-luvulla sairastuivat Tolopan muori ja ukko eli Ainon anoppi ja appiukko. Heitä Aino hoiti kotona hautaan asti; ukko kuoli -53 ja muori -57. Erkki, Ainon aviomies alkoi sairastella muutama vuosi naimisiinmenon jälkeen, sairaus todettiin MS-taudiksi. Tämän sairauden takia ei Erkki pystynyt enää raskaisiin töihin, vaan joutui jäämään eläkkeelle. Jaloista häipyivät voimat vähitellen vieden miehen lopulta pyörätuoliin. Aviomiehen sairaus ja lapset pitivät kotona, ei siitä paljon muualle lähdetty!

Työtä on Ainon elämässä riittänyt. Elämän arki ja vastukset eivät ole häntä koskaan lannistaneet. Hyvä terveys, sitkeys ja elämänmyönteisyys ovat pitäneet mielen virkeänä niin, että on ”huononakin aamuna” jaksanut nousta ylös uuteen päivään.

Aviomies kuoli vuonna 1993. Sosiaalisena ihmisenä Aino ei jäänyt kotiin ”nököttämään”, vaan on ollut ahkera osallistuja livolaisten toimintoihin! Pidot kuin pidot – niin Aino on aina valmis auttamaan. Maa- ja kotitalousnaisten toiminnassa hän on ahkerasti mukana. Paikallaan oli valinta Vuoden Livolaiseksi!

Nykyisin Aino asustelee poikansa Hannun kanssa, tietysti Livolla Tolopassa, tyytyväisenä elämäänsä. Vieraita on riittänyt ja lapset sekä lapsenlapset käyvät usein tervehtimässä ja ilahduttamassa äitiä ja mummia.

Terveitä, mukavia, leppoisia päiviä, viikkoja, kuukausia ja vuosia haluamme toivottaa virkeälle Vuoden Livolaiselle!

Maikki

Livon yhteisen alueen osakaskunnan kuulumisia

Tässä päivänä muutamana luin Kalevasta, että Iijoen vesistön kalastusalueen osakaskunnat/kalastuskunnat ovat ryhtyneet haaveilemaan kaikkiin jo rakennettuihin Iijoen voimaloihin kalaportaita Iijoen vesistön kalakannan pelastajiksi. Innoituksen olivat kuulemma saaneet Merikoskeen rakennetusta, hyvin toimivasta kalaportaasta. Ja miksipä niitä ei saisi rakentaa – kalaportaitakin -, mutta en minä ainakaan usko, että merestä noussut lohi enää koskaan hyppää Livojoessa. Muita keinoja on kalakannan kohentamiseksi mietittävä - ja on jo mietittykin.

Livojoen kalakannan nykyinen tila ja keinot asiantilan korjaamiseksi olivat päällimmäisenä huolen ja keskustelun aiheena perjantai-iltana 26.3 2004, kun osakaskunnan hoitokunta (kalastuskunnan johtokunta) piti kokousta Jokimaalla. Hoitokunta oli paikalla lähes täysilukuisena. Käsittelimme alkuun vuosikokouksen valmisteluasiat, kuten viime vuoden tilit. Tilinpäätös oli tasan 400:- euroa voitollinen, vaikka kalastuslupien myynnissä olikin pienoista laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Kun sitten otettiin keskusteltavaksi tämän alkaneen vuoden talousarvio, päätettiin yksimielisesti astua uuteen rohkeaan kokei-

luun kalaveden omatoimisessa hoitamisessa. Päätettiin siis esittää osakaskunnan yleiselle kokoukselle tietyn suuruisen määrärahan varaamista talousarvioon pyyntikokoisen kirjolohen istutuksiin ensi kesän pyyntisesongin aikana. Summa jääköön vielä salaisuudeksi. Tällainen toimenpide edellyttää kuitenkin myös muutoksia kalastuslupien hintoihin. Asiasta käytiin vilkasta mielipiteen- vaihtoa ja päädyttiin ratkaisuun, jossa kalaveden osakkuuden hyöty näkyy selvästi lupien hinnoissa, niin kuin aivan ymmärrettävää onkin, että osakaskunnan yhteinen kalavesi on osakkaiden yhteinen kalavesi, josta täytyy olla hyötyä nimenomaan osakkaille. Myöskään kesäasukkailla ei ole varmaan valittamista lupien hinnoissa.

Kalastuslupien hinnat vuodelle 2004 (hinnat euroja):

Verkkolupa,	osakas	5	merkkiä	á	1:-	kpl
Katiskalupa	”	5	”		1:-	”
Haukikoukut	”	10	kpl		0,20:-	”
Uistinlupa	”				2:-	koko kausi
Verkkolupa,	huvila-asukas	2	merkkiä	á	1,50:-	kpl
Katiskalupa	”	2	”		1,50:-	”
Haukikoukut	”	5	kpl		0,40:-	”
Uistinlupa	”				5:-	koko kausi
Uistinlupa,	ulkopuoliset				12:-	viikonloppu (2 vrk)
”	”				20:-	kuukausi
”	”				30:-	koko kausi

Ravustusluvista päätetään vasta ravustuskauden alussa.

Lupien myynti viimevuotiseen tapaan: Livon kioski (koululla)
Niilo Kokko
Ulla ja Heikki Salmela
Yrjö Niskala

Kalastuksen valvontaan päätettiin velvoittaa hoitokunnan jäsenet ja lisäksi hoitokunnan nimeämät sopiviksi katsomansa henkilöt.

Muistutan tässä vielä harjuksen alamitasta, joka on kalastusalueen kokouksen tekemällä päätöksellä nostettu maaliskuu-, huhti- ja toukokuun ajaksi 45 sentiksi. Kesäkuun alusta siirrytään taas takaisin kalastuslain määrittämään alamittaan, joka on 30 senttiä, mutta valvonassa tulemme kiinnittämään erityistä huomiota tämän alamitan noudattamiseen. Alle kolmenkymmenen sentin harri ei ole kutenut vielä yhtään kertaa ja suurin syy nykyiseen harrikannan surkeaan tilaan on todennäköisesti se, että on kalastettu harrit alamittaisena, eivätkä velvoiteistutukset pysty korvaamaan luonnonkudua. Kun nyt osakaskunta istuttaa pyyntikokoista kirjolohta, kannattaa jättääkin harrit kasvamaan ja lisääntymään luontaisen kudun kautta ja katsotaan taas tulevana, mihin suuntaan jatkossa asioita lähdetään kehittämään.

Eipä tällä erää muuta, kuin kireitä siimoja ja hyviä kalastuskelejä koko kesälle!

Osakaskunnan/kalastuskunnan puolesta,

Hoitokunnan puheenjohtaja

J.K. Voisinpahan minä paljastaa osakaskokouksen hyväksymän talousarvion menopuolelle kalanistutuksiin varatun summan. Se on 2000,00 euroa! Sillä rahalla saa jo sellaisen lohivarven, että pitäisi sen näkyä ja ennen kaikkea tuntua siiman päässä. Palataan sitten joulun alla ilmestyvässä Livon Sanomissa asiaan ja arvioidaan yhdessä istutusten vaikutuksia Livojoen kalakantoihin.

N.K.

Aitto-ojan kalaveden osakaskunta

Kalastusalue:

- Aittojärvi sekä Livojoki Vääräkosken alapuolelta alkaen alaspäin

Lupien myynti:

- Mertsu Stenius 0400 - 663 961

- Livojoen leirintä, Martti Nissi

Rauhanyhdistyksen kuulumisia

Alkuvuosi on sujunut rauhanyhdistyksen toiminnassa tuttuun tapaan. Jokelassa on pidetty vuosikokous sekä pitkäperjantaina seurat. Hakosaassa on pidetty lauluseurat. Juuri ennen tämän lehden ilmestymistä la 24.4. Ylitimossa on lähetykseurat.

Vuosikokouksessa päätettiin yrittää myös käsityöiltojen pitämistä, mutta erilaisten yhteensattumien vuoksi käsityöillat eivät ole vielä saaneet suurempaa osanottoa. Edellisistä käsityöilloista on ilmeisesti kulunutkin jo ainakin kymmenen vuotta.

Tulevana kesänä järjestetään kesäretki sunnuntaina viikkoa ennen juhannusta. Matin kanssa suunnittelemme retkelle ohjelmaa. Ja kesäseurathan ovat viikko Livon kesäpäivän jälkeen. Toivottavasti pääsemme vielä linja-autoretkelle Ranuan maakunnallisiin seuroihin niin kuin viime kesänä. Aarollahan on vielä lupa antaa kyytiä.

*”Nyt jo tahtuu talven valta,
ilma alkaa lämmitä.
Oraat nousee roudan alta,
herää luonnon elämä.*

*Lehdet puhkee viinipuuhun,
suvi on jo lähellä.
Herran lapset maailmassa
oottaa ikikevättä.” SL 249: 1-2*

Anni-Inkeri

Nimeni on Jeti

Asun Livolla Mertsu Steniuksen tarhalla. Muutin tänne Yli-Iistä kuusi vuotta sitten ollessani vasa. Olen kilpa-ajokas. Haaveeni on ollut juosta kovaa, niin kovaa, että pääsen juoksemaan porojen kuninkuusajoon. Sinne pääsee 24 talven nopeinta poroa. Tänä talvena haaveeni vihdoinkin toteutui. Keräsin kauden kisoista 17 cup-pistettä. Ranuan Portimolta sain kaksi pistettä ja Sallan Kultakelloajoista 15 pistettä.

Sallassa pääsin A-finaaliin ja sijoituin neljänneksi. Kilometrin aikani oli oma ennätys 1.17.47. Cupin pisteissä sijoitukseni oli 23., joten Inarin pääsin vihdoinkin Inarin kuninkuusajoihin. Siellä ajettiin ensimmäisenä päivänä yhden kilometrin ryhmäajo. Minua jännitti ennen lähtöä. Luulen, että isäntää jännitti vieläkin enemmän. Juoksin kilometrin aikaan 1.19.35 ollen ensimmäisen päivän jälkeen 19. Toisena päivänä juostiin kahden kilometrin yksittäisajo. Ajattelin että jaksankohan, kun en ollut ennen niin pitkästi juossut. Ensimmäinen kilometri meni hyvin, ennätysvauhtia hieman yli 1.16. Sitten voimani alkoivat hiipua, mutta sinnittelin maaliin loppuajan ollessa 2.38.47. Loppusijoitukseni tuloksissa oli 19. Isäntäni oli tyytyväinen. Reissu oli jännittävä ja yleisöä paljon. Tavoitteeni ensi kerralla on juosta vieläkin lujempaa. On kunnia edustaa Livoa.

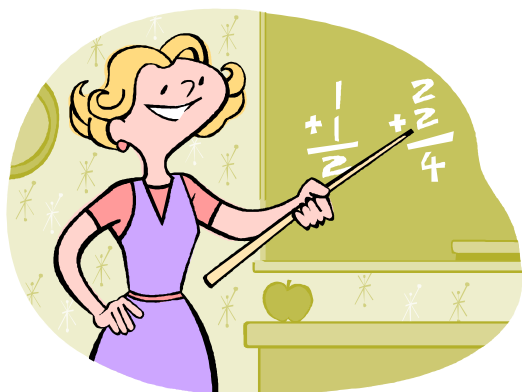

Muistoja Livolta, osa 1

Siskoni Aino kävi kylässä ja toi luettavakseni Livon Sanomat. Olipa siinä mielenkiintoisia tarinoita livolaisista. Olen isältäni kuullut myös paljon juttuja entisaikaisista Livon touhuista.

Olen syntynyt Mäkelän kamarissa talvisodan aikaan, tammikuussa -40. Kätilönä oli toiminut Kankaan Aili. Synnytys oli ollut äidilleni kova, kolme päivää kestänyt piina. Vihdoin, kun olin nähnyt päivänvalon, oli Aili mennyt sanomaan isälleni, että nyt Juholle syntyi ”tiskari”, sillä minulla oli niin pienet tiskarin kädet.

Hämärästi muistan sota-aikaa. Solan Elsa oli meillä piikana, kun saksalaiset räjäyttivät läheisen sillan. Elsa luutusi justiinsa pirtin lattiaa, kun kuului hirveä jysähdys. Isä sanoi, että nyt ne sakemannit räjäyttivät Ruosteojan sillan. Koululla oli evakoita. Äiti leipoi ruisleipiä ison kasan. Muistan, kun isän kanssa vietiin veneellä iso paperisäkillinen leipiä koululle evakoille. Vene vedettiin Etilän rantaan, siitä isä kantoi leipäsäkin koululle.

Aukusti-sedän vaimo Martta oli opettajana koululla. Kävin vanha-äidin kans koululla kylässä, atimoimassa. Muuta ei ole jäänyt mieleen, se vain, kun serkkujeni Kalevin ja Yrjön kansa leviteltiin postikortteja yläkoulun verannan portaille.

Kerran tuli suomalaisia sotulaita Mäkelän pirtti aivan täyteen. Ajoivat saksalaisia sotilaita takaa. Pirtin lattialla oli niin paljon nukkujia, ettei ulos päässyt kuin toisen oven kautta. Vanha-äitikin sanoi, että eihän tässä tohi nukkua, kun pyssyjä on joka paikassa. Muistan, että niitä oli portaan vieret ja verannan vierustat täynnä. Meidän saunan luona niillä oli kenttäreitti, jossa he keittivät ruokaa itselleen.

Tavarasta oli huutava pula. Melkein kaikki oli kortilla. Kerran lähdin postiin ja kauppaan Laineen Bettyn kans. Oli syyspimeä, maa oli kalijamalla ja liukas. Kauppaan oli tullut 15 linjan lampunlaseja. Ostin yhden sellaisen ja siinä oli taiteilua, että sain ehjänä tuotua kotiin. Isä laittoi lampun lasin kamarin piirongin päällä olevaan kuupalamppuun ja syytti valon. Tulipa kodikas tunnelma kamariin.

Sen muistan, kun tuli käsky, että pitää lähteä evakkoon Orimattilaan. Vuosilukua en muista, kun olin niin pieni. Astiat pakattiin puulaatikoihin ja vietiin isän kanssa Kotisuon lähelle Petäjäkankaalle. Isä hautasi laatikot ja vuoli puuhun merkin, että löydetään, kunhan palataan evakosta. Vuodevaatteet, patjat ja matot vietiin Kotisuon latoon piiloon.

Meillä poiki lehmä ja teki kaksosvasikat. Isä teurasti vasikat ja äiti paistoi lihat evääksi paistinuunissa. Meille lapsille äiti puki kolmet aluvaatteet päällekkäin ja isä vuoli puusta kilipukoita ja kirjoitti niihin meidän nimet. Jokaiselle laitettiin oma kilipukka narulla kaulaan omalla nimellä. Oli käsky, että aamulla pitää lähteä evakkoon Orimattilaan. Tarkoitus oli, että äiti lähtee meidän lasten kans kuorma-auton lavalla ja isä tulee piian ja elikoiden kans jälessä jalkaisin.

Nukuimme viimeisen yön Ainon ja Eskon kanssa keittiön pöydän alla. Tämä siksi, että jos muka pommikone pommittaa, olemme turvassa. Aamulla tuli tieto, että ei tarttekaan lähteä evakkoon. Olihan se helppotus kaikille.

Kerran hiihtelimme veljeni Eskon ja Perttulan Urpon kans meidän ranteella, kun Kotisuolta päin lensi yhdeksän pommikonetta Kuusamoon päin. Säikähdin niin, että menin meidän elosuojaan piiloon. Ei piilo olis auttanut, jos Livoa olis alettu pommittamaan.

Sen muistan, kuinka tärkeä työ oli reen jalaksen veto. Pirtin lattia oli veistetty ja lastuja täynnä. Jalas laitettiin painumaan paininpuuhun. Se oli kovaa työtä, Juutisen Kalle ja Jaako oli vetämässä isälle kaverina jalasta. Kalle lauloi, että ”Junttaa poo, junttaa poo, eikä tässä juntassa laiskoja oo”.

Pertunharjulla oli paljon rakennuksia. Isäni kertoman mukaan Naavalais-Ukko oli sanonut, että kun Pertunharjua katsoo vihtapunolta persesilimän läpi, se näyttää kaupungilta.

Livojoen yli oli kapea renkkusilta. Isäni kertoman mukaan ei ennen ollut kuin toisella puolen käsipuu. Kerran oli ollut seurat meidän puolella jokea jossain talossa. Takkulan tyttö oli ollut seuroihin tulossa ja pudonnut jokeen ja hukkunut syyspimeällä. Seurapirttiin oli viety sanoma ja seurat oli keskeytetty ja lähdetty naaraamaan hukkunutta. Ruumis oli löytynyt Puhakan rannasta, pantu telijoille ja viety Etilän pirttiin. Seuraväki oli lähtenyt jatkamaan seuroja.

Keväällä, kun jäät olivat lähteneet joesta, Kanervan Ruusa tuli meille veneellä isojen pyykkikorien kanssa mankeloimaan pyykiä meidän mankelilla, joka oli omassa huoneessaan navetan päässä. Kertoivatpa senkin, että Anttolaan oli syntynyt tyttö. Väinö oli mennyt naapuriin. Oli alettu udella, mikä se tytön nimeksi tuli. Väinö oli vastannut, että Sinikka Kanisteri. Ei ollut muistanut, että toinen nimi oli Esteri.

Kerran käytiin seuroissa Lyybekissä isän ja äidin kans hevosella reslan kyytissä. Oli talvipakkanen ja taivas oli täheissä. Kotiin tultua yöllä isä vielä hupsutteli ja leikki, otti käsistä kiinni ja pyöriteltiin ”ripirapia”. Minulta meni käsi pois sijoiltaan. Ei auttanut muu kun valjastaa hevonen ja lähteä yön selkään Toukolaan ja herättää Touko-Ilkka kättä korjaamaan. Käsi tuli kuntoon.

Kerran äiti joutui sairaalaan ja Touko-Kaija tuli kotimieheksi. Marketta oli silloin vielä ihan vauva. Kaija keitti Marketalle vehnäjuuhovelliä, syötti ja lähti navetoille. Minulla teki niin kovasti mieli maistuvaa vauvan ruokaa, että otin kupista hellalta lusikalla maistiaisia. Velli oli niin makeaa, että söin kaikki. Kaija tuli navetasta ja oli vihassa, että ”ilikisi syyä vauvan ruuan”. Juoksin Perttuun pakoon ja olin siellä monta monituista tuntia, ennen kuin uskalsin mennä kotia takaisin.

Juutisen Martille ja Vienolle rakennettiin taloa Harjuun. Kirvesmiehenä oli Kokko Eepi Kurenalta. Minun tehtäväksi tuli viedä lämmin keittoruoka peltipänikässä Juutisesta Harjuun joka päivä. Juoksin pitkin Pertun puttaan rantoja ja pitkin Vihtapuron törmää suorinta tietä Harjuun. Kiirettä piti, ettei ruoka ehtinyt jäähtyä.

Juutisen emäntä kudotti vanttuuta minulla Loskan Saiman lapsille jouluksi. Kun palkan aika tuli, Hilta otti mustan pienen kukkaron ja maksoi minulle kutomapalkan. Kudoin 12 paria lapasia ja sain palkaksi 20 nykysenttiä yhteensä. Siihen loppui minun vanttuiden kutominen.

Isä tuli eräänä pimeänä iltana tallista hevosta illastamasta ja sanoi, että nyt Oulua pommitetaan. Laitoin takin päälle ja menin isän kans meidän kellariin luokse. Kotisuolta päin taivas romotti hehkuvana. Oulun pommitus näkyi Livolle asti. Pirtissä meillä oli Molotoffin verhot, jotka vedettiin aina iltaisin ikkunoihin. Piisissä paloi oikein tervaskantoja. Oli mukavaa loikoilla isän turkin päällä piisin edessä pirtin lattialla ja ihailta tulta. Vintiltä isä haki karpiitia valkean vaatemytyn sisältä ja pani tulen karbiitilamppuun.

Meillä oli piikana Takalon Elsa. Silloin sain ensimmäisen nukken itselleni. Elsa teki sen minulle ja olihan se mieluisa. Annoin nukelleni nimeksi ”Matleena Kleemetin tytär Laakkonen”. Mistähän semmoinen nimi liene päähäni pälkähtänyt.

Keväällä, ennen kun lehmät laskettiin luonnon laitumille, tuli Puhakan vanha Anni meille navettaan tekemään taikoja, että lehmät tulisivat kotia joka ilta. Varkain kurkistelin navetan ovesta, että mitä Anni tekee. Siellä hän seisoi lehmien edessä, ja kun näki minut, niin sain haipakkaa. Juoksin pakoon minkä

kintuista pääsin. Se jäi vaivaamaan, mitä taikoja hän teki. Lehmät tuli aina yöksi kotiin luonnonlaitumilta. Juutisen lehmät taas jäivät moneksi yöksi metsään. Martti niitä etsi yökaudet.

Livon paras nisuntekijä oli Kokon Juhon Hilda-vaimo. Isoista seuroista kun jäi nisuja, niin ne myytiin huutokaupalla. Isä osti aina niitä. Vieläkin tunnen suussa Kokon emännän nisun maun, oli se niin erikoisen hyvää. Mikähän lie ollut resepti. En ole sen jälkeen saanut niin hyvää nisua.

Kokon ja Salmelan kedot olivat juhannuksen tienoilla kullervoista keltaisinaan. Oli mahtavaa pyöräillä Salmelassa kylässä ihanan kukkakedon läpi. Lieneeköhän ne kukat hävinneet sieltä.

Muistan, kun vanha Seppälä kävi kotonani Mäkelässä kylässä. Pikkutyttönä otti minut polvelleen ja lauloi, että ”Orava se hyppeli oksallaan ja keinutti syntymäpuuta”.

Laineen Heimolla oli rammari Laineen pirtissä. Kun menin Laineeseen, rammarista kuului laulu, aa, aa, aa, aa aivan aamutuimaan.

Sen muistan, että Juutisen Jaako nukkui kesäisin Juutisen puojissa. Olihan se Jaako hyvä uimaan. Katseltiin monta kertaa rannalta, kun Jaako ui roolia ja kävi saunan rannassa kääntymässä. Ajattelin, että opisinpa minäkin noin hyviin uimaan.

Juutisen Olavi seurusteli Luokkasen Liisan kans. Minä toimin posteljoonina. Olavi kirjoitti Liisalle kirjeitä ja minun piti viedä kirjeet Mäkelän vintille päiväksi piiloon ja illalla viedä postipojalle suoraan. Vaitiolo oli ehdoton, en saanut kertoa kenellekään.

Keväisin, kun lumi sulii, pelattiin neljää maalia vuoroin meidän, Laineen, Perttulan ja Liikasen pihalla. ruutupeliä hypittiin ja palloa heiteltiin navetan katolle ja pelattiin Suomea.

Heinänteko aika oli rankkaa. Kuusivuotiaasta lähtien piti olla päivät haravoimassa ja yöt juosta hillassa isän, Eskon ja siskojen kans Kotisuolla, Lamminsuolla ja Soininsuolla. Kylläpä yöllä maistui hyvältä äidin tekemä rieska ja hillasoppa, kun hillasta palattiin. Ei tarvinnut sen jälkeen unta houkuttaa.

Olin alakoulussa. Koululla oli koululaisten hiihtokilpailut. Latu lähti koulun saunan luota ja kierteli koulun peltoja. Koululaiset sanoivat, että Naava-Maila voittaa sen sarjan, jossa minä hiihdän. Itse mielessä sisuunnuin, hiihdin Mailasta ohi ja voitin sen sarjan. Palkinnoksi sain ”Mamme-kirjan” ja appelsiinin.

Yli-Livon Korvalassa oli kolmipäiväiset isot seurat. Sain mennä isän pyörän tarakalla seuroihin. Siellä tutustuin uusiin kavereihin, Siltalan Ailiin, Näppärän Marjaan ja Kaitarannan Auneen. Juostiin Korvalan pihalla väliajalla. Saarnan aikana piti istua pirtin penkissä hiljaa. Seurojen loputtua isä pyöräili kotia yöksi. Väsyttihi jo niin pitkä matka. Seuraavana päivänä en lähtenyt enää isän matkaan.

Meillä ei ollut kotona radiota. Pertussa kävin kuuntelemassa Markus-sedän lastentunnit. Istuin Pertun kamarin lattialla ja ootin, että ukki aukaisee piirongin päällä olevan radion. Oli juhllallista kuunnella, kun Markus-setä aloitti ”Ja niin lapsukaiset, hyvää päivää” jne. Laulu ”Pikku-Jussin mäenlaskusta” on jäänyt erityisesti mieleen. Lastentunti päättyi aina Markus-sedän sanoihin ”ja muistakaahan lapset syödä kaurapuuroa”.

Kesät olivat lämpimiä lapsena ollessa. Päivät oltiin Aion ja Helmin sekä Laineen Astan, Saaran ja Bettyn kans isolla hiesikolla. Uitiin, otettiin aurinkoa ja pyyvettiin rautiaisia. Sitten kun nälkä tuli, mentiin kotia syömään. Pertun mummi oli pikkusen utelias. Aina, kun tultiin kavereilta kotio, Pertun keittiön valakoset puoliverhot liikkuiivat. Mummi tiiraili verhujen rausta meidän puuhia. Kerran teimme Liikasen Anjan kans jekun mummille. Anja puki päälle poikain vaatteet ja pani miesten lätsän päähän. Minä ajoin pyörällä Liikasesta meille ja Anja istu tarakalla pojaksi pukeutuneena. Menimme meille sisälle. Oli siinä Pertun mummilla ihmettelemistä, kenen kans minä kuljin.

Talvella 1952 hiihrettiin Eskon kans Tanilaan kuuntelemaan hiihtoja. Istuin höyläpenkillä uunin kuppeessa. Tiilikaisen Pekka selosti miesten 50 km:n hiihtoa. Oli pyhäpäivä. Huuko lämmitti pirtin uunia. Hakulisen Veikko voitti 50 km:n hiihdon, aika oli 3.33.33. Olipa se jännää kuunneltavaa, on jäänyt elävästi mieleen.

Yhtenä juhannusaattona mentiin mejän tyttöjen sekä Liikasen Anjan ja Hilkan kans Mutkavaunuun ottamaan juhannusta vastaan. Oli lämmin yö, uitiin ja paistettiin lättyjä. Aamuviiteen asti pulijattiin siellä. Tolopan Aksu onki yön siellä joella ja sai paljon kaloja.

Kerran kun tultiin niityltä puoliselle, taivaalle nousi mustia pilviä. Isä sanoi, että meehan hakemaan Juutisen Jaakolta lainaan pilvihanko, että työnnetään nuo pilvet pois, ettei luot kastu. Mietin pitkään, etteihän semmoista hankoa ole, jolla pilviä voisi työntää. En mennyt. Siihen isä lausui Livolaisten runon:

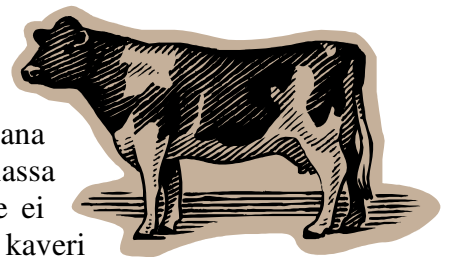
*”Meehän pilivi Pietulaan,
siellä sinua tarvitaan.
Siellä on kaikki kaivot tyhjä
kaikki lapset kastamatta, uotimättä.”*

Tämäkin on sitä katoavaa kansanperinnettä.

Livon koululla pijettiin hiihtokilpailuja pääsiäisen aikoihin. Oli paljon sarjoja. Osallistujia oli Yli-Livolta ja Pärjänsuolta asti. Muistaakseni Pirilän Matti kuulutti hiihdot. Kovaääninen oli laitettu yläkoulun vintin pikkuakunalle. Särisihän se vähäsen, mutta hyvin selvän sai. Koululla oli palijon porukkaa ja tunnelmaa oli.

Meilläkin oli kotona monta yön seutua ylilivolaisia kortteerina. Mieleen ovat jääneet Nurmi-Vilijo, Mänty-Lassi, Luokkas-Topi ja -Teuvo. Aamut voitelivat suksia ja rimmasivat hiihtokuntoon. Nurmi-Vilijo sanoi aina, että ”sillavilla varttunut” oikein nopeasti.

Syksyisin, kun tultiin koulusta, piti lähteä kotisuolle lehmiä paimentamaan. Ei ollut silloin haka-aitoja. Otettiin mukaan lättyvehkeet ja nuotiossa paistettiin pottuja hiilloksella. Muistan, kun mejän Ainon ikäinen Perttulan Irene oli meidän mukana. Seuraavana aamuna Ireneen tuli kurkkumätä. Kävin Ainon kans katsomassa Perttulassa Ireneä. Kumma kun ei meihin tarttunut, vaikka oli kulukutauti. Irene ei selvinnyt siitä, vaan nukkui ikiuneen. Se oli meille kova pala, kuna kaveri lähti. Surtiin kauan.

Juutisen Matilla oli rippikoulu kesken, kun sairastui keuhkotautiin. Kävin Eskon kans Mattia katsomassa Juutisen pikkukamarissa. Matti sairasti levitettävässä puusängyssä. Mattikaan ei kestänyt tautia, vaan nukkui pois. Siihen aikaan ei oltu vielä keksitty lääkkeitä keuhkotautiin.

Olin neljän vuoden vanha, kun Juutisen Kallen isä kuoli. Menin isän kans katsomaan vanhan Juutisen ruumista Juutisen keskikamariin. Ruumis oli laitettu ruumislaudalle lattialle. Olin isälle sanonut, että ”ei-hän Papalla oo ennää mittää homman virkaa”. Tottapa se lapsen silmistä näytti siltä.

Onhan tässä tullut jo kerrottua Livon lapsuusmuistoista tähän hätään.

L.P.

Ikäihmisten pärjääminen haja-asutusalueilla -hanke jatkuu Livolla

Seitsemän kunnan yhteishanke Ikäihmisten pärjääminen haja-asutusalueilla on jalkautunut Pudasjärven kohdekyllälle Livolle. Kylläisten aktiivisuus näkyy hankkeen keskeisten tavoitteiden toteutumisessa. Aikaisemmin hanketta on esitelty vuoden 2003 Livon Sanomien 1. ja 3. numeroissa.

Tämän vuoden aikana on erityisesti haettu malleja ikäihmisten tukemiseen ja palvelujen tuottamiseen omalla kylällä. Tammikuulla kävimme Haapajärvellä kuuntelemassa, mitä mahdollisuuksia ” Palveluyrittäjyys kylillä ” tarjoaa haja-asutusalueilla työllistymiseen. Livolta olivat mukana Juntin Terttu, Salmelan Ulla ja Tuovilan Pirjo.

Maaliskuulla kävimme tutustumassa Kajaanin kupeessa Nakertaja – Hetteenmäen kyläyhdistyksen monipuoliseen toimintaan. Livolta osallistui Riihihahon Esko. Kyllällä tapahtuvaan palvelujen tuottamiseen ja yrittäjyyteen liittyen Tuula A. Tolkkinen ja Anja Tolkkinen ovat esitelleet livolaisille osuuskuntatoimintaa ja Pudasjärvellä toimivaa Osuuskunta Työpudasta.

Vuoden 2003 lokakuulla alkaneet kyläpäivät ovat jatkuneet kyläläisten aktiivisuuden kannustamina. Aktiivisuuden ovat panneet merkille kyläpäivillä vierailleet asiantuntijat, vapaaehtoiset ja sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Vapaa-aikaohjaaja Sampo Laakkonen on ohjannut monipuoliseen ulko- ja sisäliikuntaan unohtamatta jo olemassa olevia liikkumisvaihtoehtoja. Näin ikäihmisten hyvinvointia edistetään muidenkin kuin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten voimin.

Hankkeen alkuvaiheesta lähtien livolaisille on luvattu järjestää koulutusta ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämiseksi. - Kaikkea koulutusta ei saada tuotua Livon kylälle, koska koulutukseen osallistujia on kaikista seitsemästä hankkunnasta. Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen – koulutus on alkanut Oulun seudun ammattikorkeakoulun toteuttamana Oulussa. Livolta koulutukseen ovat osallistuneet Juntin Terttu, Salmelan Ulla ja Tuovilan Pirjo. Ammattikorkeakoululla järjestetyn koulutuspäivän yhteydessä Livon kyläsuunnitelmaa esitteli Anni-Inkeri Törmänen. Suunnitelma sai oppilaitoksen ja hankekuntien edustajilta ansaittua, myönteistä palautetta esimerkiksi lähi- ja kylätason suunnittelusta valtakunnallisten suunnitelmien rinnalla. Seuraava koulutukseen liittyvä kylätilaisuus järjestetään Hetekyllällä 27.4. klo 12 – 15, jonne livolaiset ovat tervetulleita. Syksyn koulutustilaisuus pidetäänkin sitten Livolla.

Livolaiset ovat kyselleet vuoden 2003 aikana toteutettujen ehkäisevien kotikäyntien kokonaisuudesta ja vuoden lopulla suoritetuista palvelujen tarve- ja tuottamiskyselyistä. Näiden yhteenvetojen laatimisessa olemme suunnittelusta aikatauluista jäljessä. Toukokuulla järjestetään livolaisten kanssa yhteinen ilta, jossa käydään läpi molempien yhteenvetoja ja raportteja. Korostamme sitä, että kenenkään henkilön yksilöllistä tilannetta tai vastausta ei käsitellä yleisissä tilaisuuksissa. Tärkeää on saada tunnistettua sellaisen tuen ja palvelujen tarve, jota ei voi tyydyttää vapaaehtoistyönä, sekä ikäihmisten mahdollisuudet ja halukkuus maksaa palveluista. Palveluseteliasiaista kerromme ja keskustelemme kyläläisten kanssa samassa tilaisuudessa.

Pärjäämishankkeen keskeinen osa on monitoimijuuden toimintamallin kehittäminen kylillä asuvien ikäihmisten pärjäämisen ja muiden kylillä asuvien elinmahdollisuuksien ja työllistymisen tukemiseksi. Toukokuun kylätilaisuudessa tulemme keskustelemaan kyläsuunnitelman, kunnan ja valtakunnallisten suunnitelmien yhteyksistä. Voisiko yhteissuunnittelun ajatusta toteuttaa ja jalostaa juuri Livolla?

Vielä lopuksi livolaisille tiedoksi, että projektityöntekijä Tuula A. Tolkkisen siirtyessä toukokuun alusta alkaen toistaiseksi muihin tehtäviin Tuula A:n aloittamaa työtä jatkaa pudasjärveläinen sosionomi Sari Ranua. Tulette tutuiksi, kun Tuulan sijasta Sari ilmaantuu kylätilaisuuksiin.

Hankehenkilöt

Tuula A. Tolkkinen

Kerttu Lohilahti

Muistikuvia menneiltä ajoilta

Tämäkin kirjoitus on muistelus vuosikymmenten takaa, kirjoitettukin joskus viisitoista vuotta sitten, aikana, jolloin olin jäänyt työkyvyttömyyseläkkeelle, eikä ollut muutakaan mielekästä tekemistä. Pöytälaatikkoon kertyi silloin noin 150 sivua, pääasiassa kalastukseen liittyviä juttuja. Tässä taas muutama, jos jotakuta sattuisi kiinnostamaan.

TERVAHAUDAN POHJIA JA KÄMPÄN RAUNIOITA.

Jo talvella kävin useita kertoja tapaamassa serkkupoikaani Erkkiä, jonka tiesin käyneen Kirsiojan latva- haaroilla, Pikkuojalla ja Kaahlo-ojalla. Hän kertoilikin omaan vaatimattomaan tapaansa kokemuksistaan näillä puroilla aivan sotia edeltävistä ajoista lähtien. Olivathan nämä puronvarret hänelle tuttuja senkin takia, että hän oli ollut siellä niityllä joka kesä aivan poikasesta lähtien. Erkki kertoili, että kyllä Pikkuojasta saa enemmän tonkoja, mutta Kaahlo-ojasta saa yleensä kookkaampia kuin vain sattuvat olemaan syöntituulella. Parhaat onkialueet Kaahlo-ojassa ovat Kaahlohon alapuoliset syvät suosilmäkkeet aivan siinä Kelankylän vanhan talvitien kohdalla. Joskus sotien jälkeisenä aikana Erkki oli sattunut oikein hyvän syönnin aikana näille onkivesille myöhäissykyisellä reissullaan. Hän kertoili seuraavaan tapaan:

Oli myöhäissyky, 1940-luvun loppuvuusia. Koivut olivat jo kellanruskeassa väriloistossaan. Lähdin käymään Kirsiojalla tarkistamassa, ovatko porot päässeet heinälatoihin sotkemaan heinärintuuksia. Otin onkivehkeet ja vähän evästä reppuun. Oli lämmin pilvipoutainen sää, sopiva keli tongonongintaan. Muutinkin suunnitelmaa ja meninkin Pikkuojan sijasta Repansaarten kautta Salmelan Yliperkkiöön ja sieltä ojanvartta Kaahlo-ojan suulle. Porraspuuta yli Ison Kirsiojan ja siitä Kaahlo-ojan vartta ylävirran suuntaan, samalla kokeillen tongon syöntiä aina sopivan poukaman sattuessa kohdalle. Joitakin pienuoleisia sentään sain, mutta isommat kalat tuntuivat olevan hukassa. Kulkeuduin pian ylös Kelankylän talvitien kohdalla oleville syville suosilmäkkeille ja jo kaukaa näin, että siellä suosilmäkkeillä kävi kova molskinta. Puroon oli näet muodostunut suon kohdalle laajoja, syviä poukamia. Ongelma oli siinä, että tällä kohtaa puron rannoilla ei kasvanut, kuin muutama pensasmainen koivu ja tarvittavaa näkösuojaa ei ollut. Nyt olisi tarvittu pitkää onkivapaa. Kun sellaista ei ollut mukana, eikä sitä näissä maisemissa ollut luonnostakaan saatavissa, oli turvauduttava muihin keinoihin. Kiersin kaukaa suolta lampareiden kohdalle ja lähdin sieltä matalana kontaten lähestymään puroa. Pääsin sen ainoan pensaan suojassa niin lähelle puroa, että ylsin siitä maassa kontallaan ollen nostamaan varovasti vavan puron yläpuolelle ja laskemaan matosyötiin varovasti veteen. Tuskin syötti oli koskettanut veden pintaa, kun ojasta kuului mulahdus ja vavassa tuntui rivakka tempaisu. Ensimmäinen hyväkokoinen tonko eli tammukka pomppi kohta rahkasammalikossa.

Tästä alkoi sellainen juhla, jota en ollut ennen kokenut ja tuskin enää koskaan myöhemminkään tulen kokemaan. Sain siitä saman pehkon takaa, paljoakaan asentoakaan vaihtamatta yli kuusikymmentä tammukkaa, kaikki hyvän kokoisia kaloja. Selitys hyvälle saaliille lienee se, että oli syysmyöhä ja tammukan kutuaika lähestyi. Kutuun valmistautuvat tammukat olivat kerääntyneet sorapohjaisen koskijakson alapuoliseen syvään suvantoon. Elettiin sodan jälkeisiä vuosia ja eihän silloin vielä kukaan puhunut mitään tammukan kutuajan rauhoituksesta ja vasta vuoden 1982 kalastuslaki sääti tammukan kuturauhoituksen alkavaksi ensimmäisestä päivästä syyskuuta.

En ole enää vuosiin käynyt Kaahlo-ojalla, tuskin sieltä enää tonkoja saisikaan. Ovat kuulemma tehneet metsäautotien Vilmivaaraan. Kaikkien turistien käymäpaikkahan siitä on tehty, päätti Erkki jutustelunsa tästä elämänsä kalareissusta.

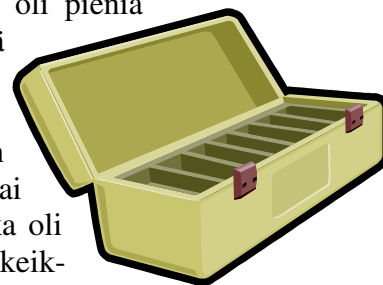
Näin siis serkkupoikani kertoili eräänä talvisena sunnuntaina ja sai minut yhä kiinnostuneempana odottamaan kesää. Olihan minulla jo Puhoksen ajoilta ensimmäiset kokemukset tammukan onginnasta ja

Kaahlo-ojallakin olin käynyt jo kerran kokeilemassa. Kesää odotellessa juttelin työpaikallani vanhojen kokoneiden kalamiesten kanssa kysellen kaikenlaista ongintaan liittyvää, muun muassa sitä, mikä on se ajankohta kevätkesällä, jolloin onkipuuhat kannattaa aloittaa. Eskelin Sulolla oli siihen selvä resepti, että kun rannoille ilmestyvät ensimmäiset rentukan kukat, silloin sinne tulevat myös ”mehiläiset” (kimalaiset) ja tonko alkaa tavoitella niitä ”mehiläisiä”. Laita silloin siiman päähän iso karvainen perho. Siihen se tonko iskee hanakasti. Sinä kesänä tarkkailin rentukan kukinnan alkamista tavallista tarkemmin. Kesäkuu oli jo lähes puolivälissä, kun kotilahdella verkkoja kokiessani huomasin ensimmäiset kukat rentukoissa. Oli aika lähteä kokeilemaan Kaahlo-ojan kala-aitan antimia. Jo lauantaina, heti töistä päästyämme laittauduimme Liisa-Marian kanssa onkivapoinemme ja eväsreppuinemme pikku Fiiattiimme ja ajoimme Vilmivaaran metsäautotien päätepisteeseen, johon jätimme automme ja suunnistimme tuttua reittiä Kirsiojalle ja siitä Tippasuon poikki Kaahlo-ojan varteen. Nyt meillä molemmilla oli rytivavat, joten onkimaan pääsimme heti, kun pääsimme puron varteen. Liisa tyytyi vanhaan, hyväksi koettuun matosyöttiin, mutta minä päätin värkätä Sulon neuvojen mukaan perhojen kanssa. Perhoista luovuin aika pian, kun Liisa-Maria johti pian keskinäistä maaotteluamme 5-1. Perhon valinta ei onnistunut aivan nappiin. Joskus myöhemmin olen kalastanut tammukoita hyvällä menestyksellä maestro Nils Lukkarin sitomalla Nalle Puh’illa.

Jatkoimme siis onkimista, molemmat matosyöttiä käyttäen. Erkiltä kuulemani kertomus sai meidät kiirehtimään eteenpäin, jotta ennättäisimme talvitien suosilmäkkeille ennen auringon laskua. Tammukan onkiminen, jos mikä, on kiireettömän kalamiehen puuhaa. Saavuttuamme talvitien kohdalle ei saalista ollut karttunut juuri kehuttavaksi asti. Ja oikeastaan talvitiestäkään ei ollut muuta jäljellä, kuin sammaleen peittämä sillan tapainen ja ojan molemmilla puolilla olevissa rämemännissä näkyvät kirveellä veistetyt pilkotukset. Liisa-Maria uteli, että milloin ja mihin tarkoitukseen talvitietä on käytetty? Kerroin, että tie on muistona ajoilta, jolloin maanteitä ei ollut vielä koko pitäjässä. Tietä käyttivät nykyisen Ranuan ja osin Posionkin asukkaat talvitiensä ja perimätieto ja kirjalliset lähdeaineistotkin kertovat Maaselän ja Kuolan lapinkylien saamelaidenkin käyttäneen tietä Iin markkinoilla käydessään. Ovat nimittäneet tietä Posion valtatieksi.

Mutta me jatkoimme onkimista ja vaikka kuinka varovasti lähestyimme näitä suopoukamia, oli saalis meille molemmille pettymys, vain yksi kookas tammukka molemmille. Lähdimme etenemään puron vartta yhä ylävirtaan päin. Nyt puro muuttui voimakasvirtaiseksi ja välillä oli pieniä putouksiakin. Vesi oli syövyttänyt näiden putousten alle syvänteitä ja niistä saimme useita kookkaita tammukoita. Kun jatkoimme eteenpäin, koski jyrkkeni vieläkin enemmän ja kävi niin vähävetiseksi, ettei onkimisesta tullut enää mitään. Päätimme kuitenkin tutkia puron aivan latvojaan myöten ja jatkoimme etenemistämme ylävirtaan päin. Nyt koski päättyi, tai oikeammin, tästä se vasta alkoi. Olimme tulleet hiekkaiseen harjuun, joka oli notkolla, kuin vanhan hevosen selkä. Harjun yläpuolella oja hävisi rahkeikosuohon niin, että siellä täällä se pilkisti pieninä silmäkkeinä. Harjulla, aivan ojan partaalla oli vanhan kämpän rauniot. Rakenne näytti olevan aivan sama, kuin siellä Vilmivaaran metsätien päässä olevalla kämpälläkin. Kämpä oli yksihuoneinen. Lämmityslaitteena oli liuskakivistä kyhätty ”piisi”. Kuka kämpän oli rakentanut ja milloin siinä olivat tukkijätkät viimeksi asuneet? Asia alkoi kiinnostaa. Muistin, että Pikkuojallakin olin nähnyt arviolta samanikäisen kämpän rauniot.

Vaikka olikin lähes keskikesä, oli aurinko sentään mennyt mailleen jo tuntia ennen puolta yötä. Se nousi parin tunnin kuluttua. Ja kun oli viikolla satanutkin, päätimme tehdä harjun hietikolle pienet kynsitulet ja keittelimme nokipannukahvit. Kellon viisarinen osoittaessa puolta kahta aurinko näyttäytyi itäkoillisella taivaanrannalla ja lähdimme liikkeelle. Hetken mielijohteesta päätimme tutkia vielä tarkemmin kosken yläpuolista osuutta purosta, vaikka ensi silmäyksellä näyttikin siltä, että olisimme jo puron alkulähteillä. Lähdimme seurailemaan puron silmäkkeitä ja samalla päätin kokeilla, josko niissäkin olisi tammukoita. Heti ensimmäinen yritys antoi pienen tammukan, seuraava jo kookkaamman ja ennen kuin olimme kulkeneet sataakaan metriä, oli meillä jo kymmenkunta kalaa. Suo päättyi ja puro jatkui selväpiirteisempänä, joskin pienenä ja vähävetisenä. Pian olimme kuitenkin puron ylimmällä hetesilmäkkeellä ja oli aika kääntyä takaisin tulojäljille. Palasimme nyt pikavauhtia äskeiselle tulipaikallemme ja sytytimme nuo-

tion uudelleen. Keittelimme aamukahvit ja nautimme hyvin ansaitun aamupalan. Nuotion huolellisen sammuttelun jälkeen kiiruhdimme taas alaspäin. Kosken alaosalla puro virtaa jonkinmoisessa kurussa. Päätin kiivetä ylös kurusta tarkistamaan, mikä mahtaa olla kurun reunalla oleva valli, joka näyttää ihmisen aikaansaannokselta. Ja aivan oikein, siellä penkereen päällä oli ikivanhan tervahaudan pohja. Tutkimme yhdessä haudanpohjaa ja totesin sen olevan yhden suurimmista tapaamistani ja kaiken lisäksi se oli säilynyt ehyenä. Enimmäkseen kaikki löytämäni tervahaudan pohjat ovat olleet lapion kanssa turmel-
tuja. Kun vanhan metsästyslain nojalla ketusta maksettiin tapporaha, maksettiin se sama ketunpoikasista-
kin ja tämä sai aikaan sen, että melkein kaikki tervahaudat on kaiveltu lapiolla pilalle. Kettu näet kaivaa
miehellään pesäluolansa vanhojen tervahautojen pohjiin. Pohdimme, kenenkähän nautinta-aluetta tämä on
mahtanut olla? Haudan reunavallissa kasvavien petäjien koosta voi päätellä, että hauta on ollut käytössä
joskus yli sata vuotta sitten. Kun tiedämme, että isojako saatettiin loppuun Livon kylän osalta 1872 ja
kaikki nykyisin metsähallituksen maalla olevat haudat ovat sitä vanhempia, täytyy sen olla 1850 – 1860
luvulta. Kelankylän vanhan talvitien läheisyys viittaa siihen, että terva on kuljetettu talvikelin aikana
Livolle. Ties, vaikka olisi isoisäni isän, Antti Danielinpojan tervaruuki?

Kovin kauan emme ehtineet siinä paikanpäällä asiaa miettiä. Näytti tulevan lämmin päivä ja saalistakin
sen verran repussa, että piti jo rientää pikavauhtia autolle. Autolle tultuamme tarkastelin vielä hetken
Vilmivaarassa olevan kämpän jäännöksiä. Kämpästä olivat hirret paremmin säilyneet, kuin Kaahloahossa,
johtuen siitä, että hirret olivat tulipalon seurauksena osittain hiiltyneitä.

Vanhojen kämppien salaisuus selvisi aivan tuoreeltaan, kun muistin Pär-
jänsuolla asuneen Aukusti Riekin kertoneen poikavuosiensa savottareis-
suista Kirsiojalta. Heti tavattuani muistin kysellä, tiesikö Aukusti mahdol-
lisesti jotain näistä kämpistä. Aukusti kertoi olleensa alle 15-vuotiaana
pojankossina joskus 1920-luvun alkuvuosina Vilmivaaran kämpällä
kämpämikkona. Savotta oli ruotsalaisen metsäyhtiön, Granforsin hakku-
työmaa. Vilmivaaran kämpä syttyi eräänä aamuna palamaan ja tuli ehti
turmella sen asumiskelvottomaksi, ennen kuin se saatiin sammumaan.
Kaahlo-ojalla ja Pikkuojalla olevat kämpät olivat saman työmaan käytössä
olevia kämppiä.

Myöhemmin vuosien päästä tutkin tarkemmin livolaisten tervanpolton historiaa ja sain selville Kaahlo-
ahonkin tervahaudan menneisyyden. Niemen silloinen isäntä Johan Pöykiöniemi oli kolonnut 1840-
luvulla Kaahloahossa tervaspuita ja polttanut sitten 1850-luvulla tervaa samassa hautarehdossa useampa-
na vuonna aina kolmisenkymmentä tynnyriä kesässä.

Olen nyt vuosikymmenten jälkeen käynyt Kaahloahossa ja todennut sen saman asian, joka on tapahtunut
valtion mailla oleville tervahaudan pohjille. Hakkuun jälkeen tehdyllä maapohjan aurauksella on turmeltu
lähes kaikki haudan pohjat. Mitähän muinaismuistolaki sanoo tällaisesta yli sadan vuoden ikäisen mui-
naismuistokohteen hävittämisestä? Kysynpä vain?

Niilo

Pudasjärven vanhin on livolainen Aino Perttu

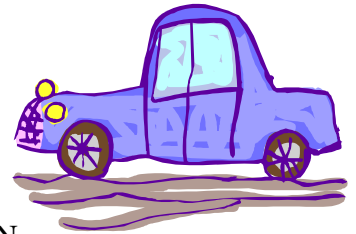
*Pudasjärven vanhimmasta voit lukea torstaina 29.1.2004 ilmestyneestä
Iijokiseudusta. Lehtileike löytyy myös Livokkaan leikekirjasta Livon
koululta. Myös Livon Sanomista 2/2003 löydät jutun 97-vuotiaasta
Perttulan Ainosta.*

Rakkaalle mummille hyviä vointeja toivottaa

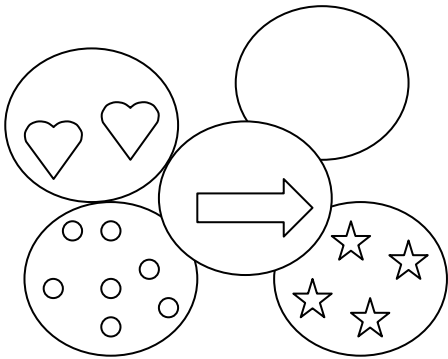

Minna

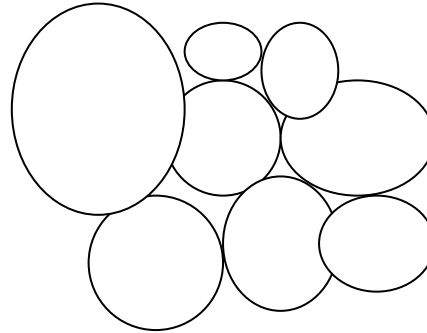
LASTENNURKKA

YHDISTÄ VIIVALLA PALLOJEN LUKUMÄÄRÄ OIKEAAN NUMEROON

3 4 5 6

7 8 9 10

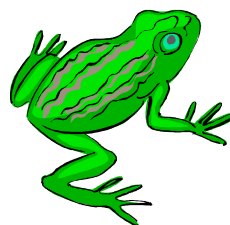
JOHDATA PERHONEN OIKEAN ESINEEN TAI ASIAN LUO

NORSU

KUKAT

SAMMAKKO

KÄÄRME

Pohjois-Pohjanmaan vuoden kylä 2003 – Livo

Nyt on mahdollisuus tilata fleeecepusakka Pohjois-Pohjanmaan Vuoden kylä 2003 –brodeerauksella varustettuna. Merkki tulee miehustaan vasemmalle puolelle rintamerkiksi.

Tuotteet toimitetaan tilausten perusteella juhannukseksi. **Tilaukset tulee kirjata koululla olevaan listaan la 16.5.04 klo 18 mennessä.** Voit myös soittaa tai faksata tilauksesi koululle p. (08) 823 164.

Tuotteista on näytekappaleet sovittamista varten koululla. Näin voitte varmistaa sen, että tulee tilattua tuotteet oikeassa koossa. Mallistossa on yleismalli (S - XXL), joka sopii sekä miehille että naisille, naisten sirompi malli (S-XL) sekä lasten malli (120 - 160). Aikuisten mallien hinnat ovat 50 €/kpl ja lasten mallien 40 €/kpl.

Pusakan väriksi on valittu tumma harmaa eli hienommin sanottuna meleerattu antrasiitti. Tämä sopii parhaiten Livon logon ja aikaisempien Livokas –tuotteiden kanssa.

Tuotetta saavat vapaasti tilata kaikki, jotka fleeecepusakkaa tarvitsevat riippumatta asuinpaikasta.

Terveisin
Livokas ry:n hallitus

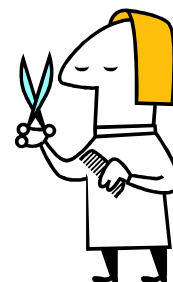
Tämä on rintamerkistä ensimmäinen versio.

LIVO tullaan kirjoittamaan logopallon alapuolelle ja Vuoden kylä –teksti pallon yläpuolelle.

Pallon halkaisijaksi jää noin 4 cm.

Hiusten leikkuuta

Kun hiustenleikkuun tarvetta ilmenee ja toivotte minua töihin, soittakaa minulle (p. 040-545 7162). Sovitaan sitten leikkuupaikka esim. koulu, Ylitimo tai vaikka kotinne.

Kesäterveisin,

Anni-Inkeri

Hierontaa

Hieron teitä kesällä 2004 seuraavasti:

- 18.5. Tiistai
- 3.6. Torstai
- 21.6. Maanantai
- 9.7. Perjantai
- 24.7. Lauantai
- 9.8. Maanantai
- 27.8. Perjantai

Pienet hinnat – suuri apu:

- osahieronta (30 min) 12 €
- puolihieronta (50 min) 20 €
- kokovartalohieronta (90 min) 32 €

Ajanvaraukset voitte tehdä Livokas ry:n kautta (p. 08 – 823 164), käymällä Livokkaan kioskillä tai soittamalla suoraan minulle (p. 040 – 592 3292). Hieronnat alkavat klo 10.

Anne

Livokas mainostaa

Kioski

Livon koulun kioskikin alkaa pikku hiljaa valmistautua kesän tuloon: jäätelövalikoimia tullaan taas laajentamaan ja muutakin kesätavaraa, kuten grillihiiliä ja sääskivoiteita hankitaan. Jos et jotain tarvitsemaasi kioskilta löydä, niin kerro Katille tai muille kioskin työntekijöille, niin pyrimme tarvitsemasi tavarat kioskille hankkimaan. Muistathan myös, että otamme kioskilla palautuspulloja vastaan!

Kioskitäti - Kati on myös hyvä leipomaan, joten voit halutessasi tilata Katilta leivonnaisia ja sämpylöitä. Katin tekemät valkosipulisämpylät ja mokkapalat maistuvat todella suussa sulavilta!

Kannattaa poiketa kioskille! Siellä tapaavat ostoksien ohella myös tuttuja!

Kirpputori

Voit tuoda tarpeettomat vaatteesi ja tavarasi meille myyntiin, niin myymme ne puolestasi. Myyntipaikkoja on 10 ja niistä jokainen sisältää pöydän, hyllyn, tuolin ja vaatetangon hengareineen. Tilaa löytyy myös huonekaluille sekä muille isommille tavaroille.

Saat myyntipaikan kahdeksi viikoksi (ma - la). Jos pöytään ei ole varauksia jälkeesi, voit pitää halutessasi tavaroitasi myynnissä toisetkin kaksi viikkoa. Myyntipaikasta maksat vuokraa vain 10 % myynnistä. Eli jos et myy mitään, et myös maksa mitään.

Jos vapaita pöytiä löytyy, niin voit myös vuokrata pöydän vain päiväksi tai kahdeksi ja tulla itse myymään tavaroitasi. Vuokra on tällöinkin sama: 10 % myynnistä.

Halutessasi voit myyntiajan jälkeen lahjoittaa myymättä jääneet tavarasi ja vaatteesi Livokas ry:lle.

Suoramyynti

Suoramyyntiin voit tuoda uusia tuotteita, esim. käsitöitä, leivonnaisia sekä kasvattamiasi juureksia ja vihanneksia. Suoramyyntiin tuomillasi tavaroilla ei ole aikarajaa, kunhan muistat vain **ITSE** huolehtia, että myytävät tuotteesi ovat tuoreita. Myyntipaikasta maksat vuokraa 10 % myynnistä.

Livokkaan kirpputorille ja suoramyyntiin kannattaa tulla tutustumaan kauempaakin. Meillä on myynnissä hyvää tavaraa edullisesti. Voit tehdä yllättäviäkin löytöjä pienellä rahalla. Otamme tavaraa myyntiin kaikkialta, myös Livon ulkopuolelta.

Suoramyyntin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat kesällä 2004: la 1.5. (vain klo 10 - 16), la 15.5., la 29.5., la 12.6., pe 25.6. (vain klo 10 - 14), la 10.7., la 24.7., la 7.8., la 21.8., la 4.9. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa ilmoitustauluilta tarkat päivät.

Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyntiin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663).

Kirjasto

Kirjasto toimii kioskin aukioloaikoina koululla keskiluokassa. Kirjastosta saa lainata kuka tahansa kirjoja, kasetteja ja CD-levyjä. Laina-aika on kuukausi. Laina-ajan ylittämisestä ei ole määrätty rangaistuksia, joten toivomme, että jokainen lainaaja noudattaa laina-aikaa. Lisäksi kirjastossa voi lueskella lehtiä ja pelata koulun pelejä sekä tutustua kouluaikeiden oppimateriaaleihin. Materiaalista voi kopioida esim. koulutehtäviä kotiin harjoiteltaviksi.

Lainaatiedot kirjataan kirjastossa olevaan vihkoon. Palautettavat kirjat jätetään kirjastossa olevaan palautuslaatikkoon, josta kirjastonhoitaja ne järjestelee takaisin oikeille paikoille hyllyyn.

Livokas ry ottaa edelleen vastaan lahjoituksia kirjastoon. Voit tuoda vanhat tai tarpeettomat kirjat, lehdet, videofilmit, levyt, kasetit, cd-levyt ja tietokonepelit, niin pistämme ne hyllyyn kylälaisten ja mökkiläisten lainattaviksi. Kirjastossamme on jo yli kaksi tuhatta kirjaa! Siitä suuret kiitokset kaikille lahjoittajille!

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

**KIOSKIN, KIRPPUTORIN,
SUORAMYNNIN, KIRJASTON
JA TIETOTUVAN AUKIOLOAJAT**

1.5. - 29.5.2004 sekä 16.8. eteenpäin

ma - ti, to - pe 12.00 - 18.00
la 10.00 - 18.00
ke ja su **SULJETTU**

30.5. - 15.8.2004

ma-to, la 10.00 - 18.00
pe 10.00 - 20.00
su 12.00 - 16.00

**Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
VAPUN aukioloajat:**

**1.5.2004 klo 10.00 - 16.00
2.5. **SULJETTU****

**Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
kirjaston ja tietotuvan
JUHANNUKSEN aukioloajat:**

to 24.6 klo 10.00 - 18.00
pe 25.6. klo 10 - 14
la 26.6. **SULJETTU**
su 27.6. klo 12 - 16

Ilmoitustaulu

- ✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy elo-syyskuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehtemme, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle heinäkuun loppuun mennessä. Jos Sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä Minnaan.
 - ✓ Livokas ottaa vastaan lahjoituksena kirjoituspöydän! Jos haluat lahjoittaa meille sellaisen, niin ota yhteys Minnaan.
 - ✓ Haluaisitko työskennellä talkoolaisena Livon kioskillä?! Jos haluat, niin ilmoittele Minnalle. Jos halukkaita löytyy, niin järkkäämme pienen kurssituksen.
 - ✓ Kiitos Teille lehdenjakotalkoisiin ilmoittautuneet! Ensimmäiset ovat jo työllistyneet tämän lehden jakamisessa. Kiitos myös kaikille Livon Sanomiin kirjoittaneille sekä tietysti kovan työn tehneelle Silvolle!
 - ✓ Kuvat vuoden 2003 tapahtumista ovat poltettu nyt rompulle! Voit tulla katsелеmaan kuvia Koululle ja vaikka tulostelevaan valokuviksi.
 - ✓ *Elettiinhän sitä ennenni – Livon kylän neljä vuosisataa* –historiikkikirjan uuden painoksen tilauslistaan on tullut muutama nimi lisää, mutta ei vielääkään tarpeeksi. Tarvitsisimme vielä tilaajia lisää, sillä kirjan tilaaminen sekä hinta riippuu tehtävien tilauksien määrästä:
 - 50 kpl 41 € (246 mk)
 - 100 kpl 27 € (163 mk)
 - 150 kpl 22 € (132 mk)
- Jos olisit kiinnostunut hankkimaan kirjan, ilmoittele Livon kioskille tai sähköpostitse osoitteeseen: livokas@luukku.com
- ✓ Myynnissä edelleenkin:
 - reseptikirja 3 €
 - lippis 8 €
 - T-paita 10 €
 - muutama Livokkaan viiri 55 €
 - kalenteri 2004 6 €
 - ✓ **Livon Sanomia** on myös mahdollisuus saada nyt värillisenä. Värillinen lehti on maksullinen ja maksaa 1 euron kaksipuoleinen sivu. Eli jos lehdessä on 40 sivua, koko värillinen lehti maksaa 20 euroa. Jos haluat lehtesi värillisenä, niin ilmoittele Minnalle.
 - ✓ Leikekirja on nyt lopultakin taas omalla paikoillaan Livon koulun kirjastossa. Päivitetystä leikekirjasta on paljon uusia leikkeitä.

Palveluita:

Livon seppä

040-5166331, 08-821982

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 08-836 641, 0400-917 950

Sisustus(laatoitus)- ja kirvesmiestyöt, puunajo, polttopuuta

Jarmo Puhakka 08-836 646, 0400-805 601

Kaivuri- ja lumityöt, taksi

Urpo Perttu 08-836 629

Poronlihaa

Eero Niemi 08-836 622, 040-511 9266

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 08-836 616, 0400-243 158

Hiusten leikkaus, juureksia, sipuleja, hunajaa

Anni-Inkeri Törmänen 08-836625, 040-545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 08-836 645, 0400-294 454 Tarmo Tolonen 08-836 617

Mullinlihaa, traktorityöt

Pekka Törmänen 08-836 619, 040-535 5834

Livojoen leirintä

Martti Nissi, Ranuantie 1405, 08-836 675

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 08-836 667

Autoremonttia, savulohta

Alpo Turpeinen 0400-243 142

LVI- työt

Urpo Uusi-Ilkainen 08-836 601 Jukka Uusi-Ilkainen 08-824 269 Esa Uusi-Ilkainen 0400-697 176

Mansikoita, varhaisperunaa

Niilo Kokko 08-836628

Leivonnaisia, kakuja

Ulla Salmela 040-526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040-5491348, 08-836636

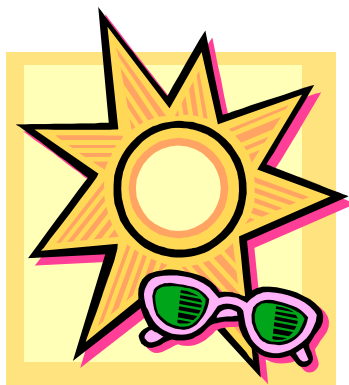
Hierontaa

Koulutettu hieroja Anne Puhakka 040-592 3292

Livolla tapahtuu:

Vappuhulinat koululla - makkaranpaistoa laavulla, - simaa ja munkkeja kioskillä - mahdollisesti kelkka-arpajaisten arvonta	la 1.5.	klo 12 - 16	kioski avoinna klo 10 - 16
Äitienpäiväjuhla	su 9.5	klo 12	
Luontokaupunki Pudasjärvi, kyläretkeilyreitistöt -info-ilta - yhdyshenkilö Ritva Ronkainen	ti 11.5.	klo 19	tilaisuus avoin kaikille
Rakunäyttely Hartaus koululla sekä kioskin kesäkausi alkaa	ajalla la 22.5. - su 30.5.	la 12.6. klo 13	
Nuotioilta	ke 9.6.	klo 19	
Susisuon maakirkko juhannusviikolla Livon Paliskunta ja Livokas tarjoavat ruoan			Susisuolla
Livon rauhanyhdistyksen kesäretki	su 20.6.		
Juhannuskokko	pe 25.6.	klo 23	Koulun rannassa
Lentopallon kyläsarja	la 10.7.		
Tanssit Livon Seurojentalolla	la 10.7.	klo 20.30	
Kesäpäivä	su 11.7.	klo 12	
Livon kesäseurat	la 17.7.-	klo 18	
Livon kesäseurat jatkuvat	su 18.7.	klo 12 ja 18	
Nuotioilta Männikönmaalla	ke 28.7.	klo 19	Ala-Livolla
Onkikilpailut	la 14.8.	klo 18 - 20	

Ja muistattehan edelleen seurata kylän ilmoitustauluja ja kotisivujamme <http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>, sieltä löydätte viimeisimmät päivitykset tapahtumakalenteriimme.

Mahtavaa kesää lukijoillemme,

toivottavat

Livokkaan työntekijät sekä hallituksen jäsenet